

DX-STUNDEN

AROS DX CLUB VÄSTERÅS

Nr 110

2002-08-30

Sida 1

Sommaren är på upphällningen och det är dags att köra igång **DX-Stunden** för hösten. Jag hoppas att ni har haft en **skön** sommar, kanske med radion påslagen då och då. **DX-Parlamentet** avklarades utan problem och vi kan glädja oss åt att fyra deltagare på **DX-P** nappade på **Parlamentserbjudandet** och numera är medlemmar i **ADXC**. Mer om **Parlamentet** i **tidningen**.

Eftersom vi **reviderade stadgarna** på senast **Årsmötet**, så **publicerar** vi **dom aktuella** på sidan 2-3. Vi ju en del **nya medlemmar** och även dom gamla kanske **behöver en uppfärshning** av dom.

Vår omgången av **QSL-Cupen** avslutas i detta nummer och i samband med att vi drar igång en ny omgången, så **presenteras reglerna** för **Cupen**, som även dom är lite **reviderade**.

Vi avslutar i detta nummer **HRs artikel** om **speglfrekvenser**. Eder **h-red** drabbades av **skrivklåda** under sommaren och resultatet blev att detta **rekordnummer (32 sidor)** har en aura av **nostalgi**: **Radio Nord**, **Radio Luxembourg**, **Stockholm-Motala** samt 2 **reprises**, **Radio Vacanta** och **Radio Tahiti** Dessutom en **artikel** om **Radio Dellen**, **Delsbo Radioklubbs** egna **mellanvägsstation** som **loggades** i **Österbo**. Vidare en **artikel** om **R Miami International** och en om **kortvägsstationer** i **USA**. Även vår medlem i **Blekinge HAK** fick en **släng** av **klådan** och skrev ner sina **tankar** om vår **hobby**, **DX-ing**. **Håll till godo!**

Jag hoppas denna "**sjukdom**" (**skrivklåda**) smittar av sig till er **övriga ADXC-medlemmar**. **Skriv ner t.ex** era **radiominnen**, **-episoder små eller stora** och **skicka till h-red**, så kan ni få era **alster publicerade** och vi kan skapa en **levande DX-tidning** av **DX-are** för **DX-are**.

KALENDERN

14 sept. (prel) Antennuppsättning i Österbo
28 september Amatörradions Dag

AMATÖRRADIONS DAG

SSA annordnar **Amatörradions Dag** den 28:e september och **ADXC** kommer att ha ett **samarangemang** med **Västerås Radioklubb**. Det hela går av **stapeln** i **VRKs Klubbstuga**, **Jakobsbergsgatan 46**. **Programmet** är inte klart än men om ni är **intresserade** v.v **kontakta h-red**. **Välkomna!**

INNEHÅLL

ADXCs Stadgar	sid 2
ADXCs Medlemmar	sid 3
QSL-Cupen	sid 4
Tipsspalten	sid 9
Speglfrekvenser	sid 12
Nostalgi 1 - Radio Nord	sid 16
Nostalgi 2 - Radio Luxembourg	sid 17
Värt att Veta	sid 18
WFÄX - Radio Dellen	sid 21
HAK	sid 22
DX-Parlamentet	sid 23
DX-Parlamentet, bakom kulisserna	sid 25
Söderhavet - Dröm och Verklighet	sid 26
R Vacanta	sid 27
R Miami International	sid 28
Kortvägsstationer i USA	sid 29
Klippt	sid 30
Hallå, hallå...	sid 31

NYA MEDLEMMAR

Vi har **glädjen** att hälsa ett **gäng erfarna DX-are** välkomna till **klubben**: **Bengt Nilsson**, **Arboga (BNA)**, **Lars-Olof Hansson**, **Uppsala (LOH)**, **Ullmar Qvick**, **Norrköping (UQ)** och **Claes-W. Englund**, **Danderyd (CWE)**. **Hoppas** att ni **skall trivas** med **klubben** och **vår klubbtidning** och ni är **alla välkomna** att **bidraga till DX-Stunden**.

STOPPDATUM DX-S 111

Stoppdatum för nästa **DX-Stunden** är **02-10-15**.

DX-STUNDEN är AROS DX CLUBs medlemstidning som utkommer med ca 6 nr/år. Medlemsavgift i ADXC, 50 kr för 2002, kan inbetalas på klubbens postgiro 12 67 72-3.

EFTERTRYCK: tillåtes om källan anges

HUVUDREDAKTÖR: LWV, Lennart Weirell, Klockartorpsgatan 27 E, 723 44 Västerås
E-mail: lennart.weirell@swipnet.se Tel: 021-41 66 25

REDAKTIONS-

SEKRETERARE: MJT, Magnus Jespersen, Regementsgatan 22, 723 45 Västerås
E-mail: magnus.jespersen@malarnet.com Tel: 021-18 05 05

Material till DX-S: Mailas lämpligen till spaltredaktörer eller h-red i Word-format

*****
SPALTREDAKTÖRER:

TIPSSPALTEN: MJT, Magnus Jespersen, Regementsgatan 22, 723 45 Västerås
E-mail: magnus.jespersen@malarnet.com Tel: 021-18 05 05

QSL-CUPEN: LWV, Lennart Weirell, Klockartorpsgatan 27 E, 723 44 Västerås
E-mail: lennart.weirell@swipnet.se Tel: 021-41 66 25

VÄRT ATT VETA: DO, Dan Olsson, Kungsgatan 6 C, 244 63 Furulund
E-mail: dodx@telia.com Tel: 046-73 54 45

*****

STADGAR FÖR AROS DX CLUB

Antagna 85-03-10 och reviderade 86-11-09 och 02-04-21

- § 1 AROS DX CLUB är en ideell sammanslutning av radiointresserade, i första hand DX-are. Klubbens ändamål är att idka och diskutera DX-ing samt vara en samlingspunkt för medlemmarna. Klubbens verksamhet är i huvudsak förlagd till Västerås Kommun och kranskommuner.
- § 2 Var och en som är villig att främja klubbens ändamål kan upptas som medlem. Vid klubbens möten äger medlem en röst.
- § 3 Årsmötet hålls i mars – april. Extra årsmöte hålls då styrelsen finner anledning därtill eller om minst fem medlemmar gör framställan härom till styrelsen.
- § 4 Klubbmöten hålls så ofta medlemmarna finner det lämpligt, normalt en gång per månad. dock ej juni - augusti.
- § 5 Klubben skall ha följande funktionärer: ordförande, sekreterare, kassör, revisor, suppleant och klubbmästare.
- § 6 Funktionärerna utses för ett verksamhetsår. Verksamhetsåret sträcker sig från ett årsmöte till nästa.
- § 7 Räkenskapsåret börjar 1/1 och slutar 31/12. Räkenskaperna skall vara revisorn tillhanda senast 20/1.
- § 8 Ordföranden svarar för klubbens externa kontakter. Sekreteraren ansvarar för klubbens protokoll. Kassören förvaltar klubbens medel. Klubbmästaren ansvarar för klubbens interna kontakter och för utsändandet av kallelser till möten via kallelsebrev / klubbtidning. Revisorn granskar klubbens räkenskaper.
- § 9 Protokoll föres vid årsmötet av möttesekreterare. Vid övriga möten skall beslut antecknas och via påföljande kallelsebrev / klubbtidning eller vid brådskan genom särskilt brev till medlemmarna utspidas. Sekreteraren ansvarar för detta, vid dennes frånvaro utses annan medlem. Årsmötesprotokoll justeras av justeringsman.

- § 10 Kallelse till klubbmöte måste vara samtliga medlemmar tillhanda senast fyra dagar före mötet för att detta skall kunna vara beslutsmässigt.
- § 11 Då enighet om beslut ej råder sker omröstning. Majoritet krävs för beslut. Beslut kan ej fattas med mindre än att tre medlemmar stöder beslutet. Vid lika röstetal äger ordföranden utslagsröst. Stadgeändring kräver beslut två på varandra följande möten.
- § 12 Vid Årsmöte beslutas om medlemsavgift, väljes funktionärer, framlägges revisionsberättelse.
- § 13 Kallelse till Årsmötet utsändes minst en vecka före mötet.
- § 14 Medlem som skadar klubben uteslutes. Detta sker genom beslut två på varandra följande möten. Medlem som ej betalar medlemsavgift senast januari månads utgång uteslutes.
- § 15 Medlemsregister förs av klubbmästaren.
- § 16 Beslut om klubbens upplösning kan fattas enbart på klubbens årsmöte och om därvid 2/3 av de närvarande röstar för klubbens upplösning. Klubbens tillgångar skall i så fall överlämnas till någon organisation som uppfyller § 1 ovan.

ADXC's Medlemmar

Nr	Sig	Namn	Adress	Postadress
01	RB	Rolf Berglund	Flisavägen 22	723 53 Västerås
02	HAK	Håkan Almroth	Calandravägen 16A	371 62 Lyckeby
03	RF	Roland Forsell	Blomstergatan 6	722 25 Västerås
04	Jac	Jacques de Laval	Trattbärgsgatan 4	723 53 Västerås
05	MJT	Magnus Jespersion	Regementsgatan 22	723 45 Västerås
06	LWV	Lennart Weirell	Klockartorpsgatan 27 E	723 44 Västerås
14	BIH	Bernt-Ivan Holmberg	Valsätra 168	733 99 Möklinta
15	LGS	Lars-Göran Ström	Gocksta, Dingtuna	725 92 Västerås
18	CWL	Christer Wennström	Box 94	620 16 Ljugarn
20	SG	Stig Granfeldt	Hemvägen 8 A	653 26 Karlstad
22	LHU	Lars Hedberg	Bellmansgatan 46	754 26 Uppsala
25	DO	Dan Olsson	Kungsgatan 6 C	244 63 Furulund
35	MKV	Markku Kivioja	Råbykorset 26	724 69 Västerås
50	CGK	Carl Gustav Köhler	Oscar Arpis väg 33	756 50 Uppsala
54	MNÄ	Magnus Nilsson	St Göransgatan 27	753 26 Uppsala
63	ULAK	Ulf Åkesson	Rotorvägen 41	771 42 Ludvika
64	HR	Hans Östnell	Rombergsgatan 28 lgh 42	745 33 Enköping
65	LELV	Lars-Erik Leu	Askungevägen 7	77155 Ludvika
66	BN	Bengt Nilsson	St Brunnsängsgatan 23	732 32 Arboga
67	LOH	Lars-Olof Hansson	Oscar Arpis väg 63	756 50 Uppsala
68	UQ	Ullmar Qvick	Trozelligatan 43	603 52 Norrköping
69	CWE	Claes-W. Englund	Östbovägen 9	182 56 Danderyd

QSL-CUPEN

Lennart Weirell
Klockartorpssgatan 27 E
723 44 Västerås
lennart.weirell@swipnet.se

Hej!

Välkomna tillbaka efter sommaren. DX-Parlamentet är avklarad och vi kan satsa vår energi på något annat, t.ex DX-ing. Vi kan glädja oss åt att vi fått med några till i QSL-Cupen, vilket gör att den bör bli ännu bättre i höst än tidigare. Spalten innehåller både QSL för våromgången, som avslutas nu och höstomgången som drar igång. QSL som tillhör höstomgången kan urskiljas genom att *signaturen* är i *Italic*. Reglerna för Cupen har ändrats lite, där numera även Utility-stationer även räknas, i enlighet med den motion som antogs på DX-Parlamentet (och inte p.g.a. att undertecknad jobbar på ABB Utilities). WRTH har ju också förändrats, så texten i reglerna har justerats. Fullständiga regler finns i slutet av spalten. Över till själva redovisningen som är större än på mycket länge.

EUROPA

Armenien

TWR-5855 k 1m LOH

Belgien

RVI-9925 k 1v LOH

RTBF-9970 k 1v LOH

Bulgaria

Radio Bulgaria-7500 k sch 5v UQ

Finland

YLE R Finland/Digita OY-21670 k d sch 3m UQ

Grekland

VOA/Kavala-9760 k tidn kalender 4m UQ

V o Greece-21530 k karta pin 37d UQ

Italien

RAI-5960 k b d sch nyckelring 5 IRC UQ

/w/s Mario Ballabio, RAI Way, Viale Mirabellino 1, 20052 Monza/

R Europe-7305 2 k Marconikort d frim 38d UQ

/w/s Dario Monferini/

V o Mediterranean/RAI-9605 k 1m UQ

Kaliningrad

VOR-1386 k 1 m LOH

Lettland

R Caroline/Riga-576 k **båtfoto** inf 1v UQ

Litauen

SANTEC/Vilnius-9710 k 1v UQ

Luxembourg

RTL-234 b 2v LWV

R Luxembourg-6090 k 1v LWV

R China via RTL-1440 k tidn mm 2v LWV

Macedonia

R Macedonia-810 b (rek) 12v MJT LWV

Moldavien

VoR-1548 k 1v LOH

Norge

UKE-senderen-7215 k inf 6m UQ

Polen

R Polonia-11820 k 4m LOH

RMFFM/Góra Javer-101100 b d DO

Portugal

DW-6180 k 1m LOH

Rumänien

R Romania Int-5955, 11940 2 k inf sch 2m UQ

R Romania Int-7295 k 2m LOH

Ryssland

SANTEC/VOR-7290 k b bro sch 1v UQ

V o Mediterranean-7440 k 1v LOH

VOR-5904, 11820 k b sch 16d UQ

BVI/Krasnodar-9925 k 10d UQ

V o Mediterranean/Moskva-12060 2 k b 1m UQ

DX-Antwerp via Tbilisskaya-17785 k 1v LWV

/20-års jubileum för DX-A. Stn 500 för LWV/

Schweiz

SRI-15500 k 1m LOH

Slovakien

R Slovakia Int-5915 k b 3m LOH UQ

Slovenien

R Murski Val-648 b d visitk DO

Spanien

COPE/Zaragoza-1053 b d rapportretur DO

Storbritannien

County Sound-1566 b MJT

R Taipei Int/Skelton-3955 k tidn d 1m LOH UQ

R Korea Int/Skelton-3955 k sch mm 13d UQ

BVI/Skelton-13690 k 10d UQ

Manx FM-103700 b k sti 10m BIH

Sverige

R Wake Up, Falkenberg-105100 e-brev DO

Tjeckien

Radiozurnal-270 b k v vyk foto MJT

Country Radio-1584 b d mm MJT

R Prague-5930 k 1m LOH

Tyskland

Mega Radio-1431 b DO

Mega Radio-1575 b mm MJT

SANTEC/Jülich-6015 k mm 1v UQ

R Nederland/Jülich-9860 k d 23d UQ

BVI/Jülich-13710 k d 10d UQ

NDR 2 Bungsberg-Eutin-91900 k DO

Vatikanen

R Vaticana-7250 k div 2m LOH

Österrike

ROI-1476 b 2v LOH

ROI-5945 b 2v LOH

AWR Moosbrunn-9660 k info EDXC 39d UQ

AFRIKABotswana

VOA-7415 k 3m LOH

Madagaskar

RN k 1m LOH

Seychellerna

FEBA-11600, 15535 k 1m MNÄ LOH

Zambia

Christian Voice-4965 b k MJT

ASIENArmenien

TWR-5855 k sch 5m LOH UQ

<u>Bangladesh</u>		
Bangladesh Betar-7185, 9550 k pb sch 3m	UQ	
<u>China</u>		
CI-9840 k 1m	LOH	
<u>Indien</u>		
IR/ Jeypore-5040 E-brev (direkt från stn)	DO	
<u>Japan</u>		
RIB-9890, 21470 k b böcker tidn 2½m	UQ	
<u>Israel</u>		
Galei Zahal-6973 k 25 v	LWV	
Galei Zahal-6973 k 5 v	LWV MJT	
<i>Kan bara räkna stationen en gång tyvärr!</i>		
<u>Mongolia</u>		
o Mongolia-12085 k pb	MNÄ	
<u>Oman</u>		
Sultanate of Oman-15140 f 19 d	UQ	
<u>Qatar</u>		
atar BC-7110 k b bro sch 9m	UQ	
<i>vs Jassem Mohamed Al-Qattan, Head of PR!</i>		
<u>Sydkorea</u>		
Korea Int-15575 k d sch 13d	LOH UQ	
<u>Sri Lanka</u>		
DA/Udon Thani-21560 k 7v	UQ	
<u>Turkiet</u>		
o Turkey-7125 k f sch 4v	UQ	
o Turkey-9525 k 1m	LOH	
<u>Vietnam</u>		
s Vietnam-9730 k 3m	LOH	
<u>Uzbekistan</u>		
ashkent-5025 k b 2m	LOH	

PACIFIC

Australien

Voice International-7170 b 1m	LOH
R Australia-9475 k 5m	LOH
R Australia/Shepparton-9500 k sch 5½m	UQ
R Australia/Brandon-9660 k	DO
R Australia/Darwin-13620 k sch 5½m	DO UQ

Guam

TWR-15330 k sch 2m	UQ
--------------------	----

Hawaii

KWHR-9930 k 2m	LOH
----------------	-----

Marianerna

KFBS-9465 k 7v	UQ
----------------	----

Nya Zeeland

RNZ-11675, 15175 2 k d sch 1m	LOH UQ
-------------------------------	--------

NORDAMERIKA

Alaska

KNLS-11765 k b sch 4m	LOH UQ
-----------------------	--------

Canada

CJCM Cold Lake, AB-1340 pb	MNÄ
CIWW Ottawa, ON-1310 pb	MNÄ
RCI-13650 k 3v	LOH
CBC-17820, 17870 2 k b v d sch 1m	UQ

USA

WEAE Pittsburg, PA-1250 pb d T-shirt	MNÄ
KKDZ Seattle, WA-1250 pb vyk	MNÄ
KOLT Scottsbluff, NE-1320 pb tröja d mm	MNÄ
<i>/ Lär vara en fining och kul att svaret kom! Tack- paket är på väg över. De var minst sagt förvåna- de över att någon så långt borta hört deras signal./</i>	
WOAM Peorira, IL-1350 pb	MNÄ
KLO Ogden, UT-1430 pb	MNÄ
KMED Medford, OR-1440 pb dek	MNÄ
WHBC Canton, OH-1480 pb dek	MNÄ
KSTP St. Paul, MN-1500 k vyk d	MNÄ

Sid 7

KNRO CA-1670 k 2 dek MNÄ
 KTBK Denison-Sherman, TX-1700 k MNÄ
 WRMI Miami, FL-7385 k 37v LWV
 WBCQ Monticello, ME-9335 k 2v LOH
 WTJC Newport, NC-9370 k 1m LOH *MJT*
 WWBS Macon, GA-11910 k b covmap 2v LWV
 WWCR Nashville, TN-15685 k 3m LOH

CENTRALAMERIKA

Bahamas

ZNS Radio Bahamas-1540 pb MNÄ

Cuba

R Habana Cuba-9820 k b 1m LOH

Nederländska Antillerna

BVI/Bonaire-15565 k 10d UQ

SYDAMERIKA

Chile

Voz Christiania-11745 k 1m LOH

Ecuador

HCJB-9780, 21455 k f bok sch 1m UQ

Peru

CPN-1470 e-brev MJT
 R Agricultura-1590 k DO
 R L.T.C.-5005 e-brev DO
 R Bethel-5940 b nyckelring vyk DO

PIRATER

R Argus-6210 tidn m QSL-text DO
 Laser Hot Hit-6220 k inf posters 7v UQ
 Westcoast R-6260 QSL-certifikat pb 7v UQ
 Bermudrieck-6260 b vyk DO
 Reflection Europe/R Fax-6295 k sch 5v UQ
 Rock-it R/Alfa Lima Int-6300 k b 1m UQ
 Mike R-6306 k 20v UQ
 R Mi Amigo-7450 b 6v UQ
 R Veronique-21890 vyk inf 7d UQ
 Radio Likedeeler-? B *MJT*

UTILITY

Turku Radio/OFK-1638 k 1v LWV
 VMW, Wiluna-8113 e-mail 2d BIH

SLUTSTÄLLNING I CUPEN VÅROMGÅNGEN 2002

1. Lars Hedberg (LHU) 141 p
2. Dan Olsson (DO) 97 p
3. Magnus Wiberg (MNÄ) 90 p
4. Lars-Olof Hansson (LOH) 84 p
5. Ullmar Qvick (UQ) 67 p
6. Bernt-Ivan Holmberg (BIH) 39 p
7. Magnus Jespersion (MJT) 24 p
8. Lennart Weirell (LWV) 9 p

Vi får gratulera LHU till segern i våromgången 2002 av QSL-Cupen. **Grattis LHU!** Det är den 5:e segern för Lars i Cupens historia. Hur det skall gå i höstomgången är ett oskrivet kapitel. Kanske någon av våra nya medlemmar? Den nya omgångens ställning redovisas här efter.

STÄLLNING I CUPEN

1. Dan Olsson (<i>DO</i>)	39 p
2. Magnus Jespersion (<i>MJT</i>)	13 p
2. Lennart Weirell (<i>LWV</i>)	13 p
4. Bernt-Ivan Holmberg (<i>BIH</i>)	4 p

/LWV 02-08-26/

*****

TÄVLINGSREGLER FÖR QSL-CUPEN

1. Tävlningen är öppen för alla medlemmar i ADXC genom att insända rapport om inkomna QSL under tävlingsperioden till tävlingsledaren.
2. Endast 1 QSL från varje station (sändaranläggning) per tävlingsperiod.
3. Tävlingsperioder: 02-01-01 – 02-06-30, 02-07-01 – 02-12-31.
4. Poängberäkning: Varje station erhåller poäng genom att addera land- och effektpoäng enligt nedanstående förteckning:

Landpoäng:

FM- och TV-stationer

1 p för alla stationer utanför Sverige.

Övriga stationer

0 p för Europa utom Spanien, Andorra, Portugal, Grekland och Malta.

1 p Portugal, Andorra samt länder gränsande till Medelhavet men ej Italien, Jugoslavien, Slovenien, Kroatien, Bosnien-Herzegovina, Albanien, Monte Carlo och Frankrike.

1 p Främre Orienten och Mellersta Östern.

2 p Resterande Afrika och Asien.

3 p Resterande världen.

Effektpoäng:

1 p $\geq$ 50 kW

2 p 6 – 49 kW

3 p $\leq$ 5 kW

Undantag: För svenska FM-stationer, kortvågspirater och utilitystationer ges endast 1 p oavsett effekt.

För effektpoäng gäller i första hand uppgift från QSL, sedan WRTH eller annan säker källa. Om effektpoäng saknas sätts poäng = 1.

5. Tävlingsledaren äger rätt att infordra QSL för stickprovskontroll. För tveksamma QSL: kontakta tävlingsledaren.

RIX FM ökar

Den internationella mediekoncernen Modern Times Group MTG AB, tillkännagav idag att MTG Radios kanaler fortsätter att ta lyssnarandelar på radiomarknaden. I den senaste mätningen från RUAB, Radiundersökningar AB, ökar RIX FM sin räckvidd med nära 5 procent. Lanseringen av Lugna Favoriter har blivit en succé i Göteborg och stationen är fortfarande Stockholms största.

RIX FM är det enda rikstäckande radionätverk som ökar sin räckvidd i RUABs senaste mätning och når nu 755.000 lyssnare. RIX MorronZoo, som sänds vardagar 06.00 – 10.00 är fortfarande det överlägset största kommersiella morgonprogrammet och avståndet till P3:s Morgonpasset har krympt ytterligare.

I början av året lanserades Lugna Favoriter i Göteborg. Kanalen har på kort tid blivit mycket populär och når 59.000 lyssnare. Lugna Favoriter är fortfarande Stockholms största kanal och når 152.000 lyssnare, kanalen är större än public service-kanalen P3. Power Hit Radio befäster sin ställning som Stockholms näst största kanal med 125.000 lyssnare och ökar avståndet till konkurrenterna.

MTG Radios övriga verksamhet innefattar de enda rikstäckande kommersiella radiokanalerna i Norge och Finland, P4 Radio Hele Norge respektive Radio Nova, Power Hit Radio i Tallinn i Estland, samt Star FM i Estland och Lettland.

/Allt om Media 02-08-12/

TIPSSPALTEN

Magnus Jespersion
 Regementsgatan 22
 723 45 Västerås
 magnus.jespersion@malarnet.com

<u>kHz</u>	<u>Datum</u>	<u>UTC</u>	<u>Station</u>	<u>m m</u>	<u>Sign</u>
EUROPA					
225	10.8	21.15	Polskie Radio stark och ren med gamla och nya godingar, bl a Roy Orbison och Bruce Springsteen.		LWV
234	10.8	20.57	Radio Luxembourg med Titiyo.		LWV
657	22.7	09.30	BBC Radio Wales pratade om Ground Zero i New York.		DOD
666	23.7	09.20	BBC Radio York pratade om krisen i den brittiska sjukvården.		DOD
	25.7	00.30	Classic Gold, Exeter med lokala id av typen "Classic Gold Exeter and Torbay".		DOD
729	23.7	09.40	BBC Radio Essex med en telefonintervju av David Smith.		DOD
765	22.7	09.50	D:o pratade om lokala popstjärnor.		DOD
774	22.7	10.05	BBC Radio Leeds pratade om Rio Ferdinands övergång till Manchester United (Aldrig hört talas om mannen... /Red).		DOD
	22.7	10.10	BBC Radio Kent , starkare än Leeds med Beach Boys.		DOD
792	22.7	16.30	Classic Gold , Bedford med reklam och "In The Midnight Hour".		DOD
810	6.7	22.05	Makedonska Radiodifuzija mycket stark med sin nya TX. Q4+.	LWV MJT	
837	23.7	10.20	BBC Radio Cumbria med telefonprogram.		DOD
936	22.7	15.40	Fresh AM spelade glädjande nog Bob Dylan för mig.		DOD
	22.7	15.40	Classic Gold med ID för Chrysler.		DOD
954	25.7	00.20	D:o , Torbay med ABBA och Simply Red.		DOD
999	22.7	22.25	Magic 999 med Hall and Oates och reklam.		DOD
	22.7	22.25	Classic Gold Gem , Nottingham med 10CC "Dreadlock Holiday". Svagare än ovanstående.		DOD
1026	23.7	16.50	BBC Radio Cambridgeshire med diskussion.		DOD
	25.7	00.50	Downtown Radio spelade Kate Bush.		DOD
	5.7	23.55	SER , Vigo med reklam för historiska museet.		DO
1035	23.7	10.35	North Sound hade sportnyheter med Glenn Roberts.		DOD
	6.7	19.02	RAI Radio 2 hördes bra.		MJT
1260	10.8	21.59	Sveriges Radio - fick in Lasse Berghagen och sedan svenska nyheter på denna fq. Måste varit en spökfrequens i min RX! (Säkert, inga sådana tendenser i min NRD-525 samtidigt... /Red).		LWV
	2.7	22.37	SER , Murcia.		DO
1296	22.7	16.10	Asian Sound överraskade med att spela Kool and the Gang.		DOD
1440	10.8	20.15	Radio China International hyr in sig här med EE-px. Talade sig varm för PLC - usch!		LWV
	25.7	02.00	Radio France Inter via Moskva startade och tog över från en ooid spansk-talande station.		DOD
1548	10.8	19.15	TWR via Moldavien, så nu ska man väl äntligen få detta land i pärlen!		MJT
1566	23.7	22.20	County Sound med Carlos Santana.		DOD
1584	13.7	22.00	Tay AM låg och blockerade denna fq, inga spår av Hami Radio!		MJT
	22.7	22.10	D:o med Fleetwood Mac.		DOD
1602	6.7	18.29	Radio Dellen/LNR med reklam för bl a Töne IK. Kom och gick.		LWV
	7.7	08.29	D:o med reklam, annars mycket nonstop-musik. Q 3.	LWV MJT	
1601.8	14.7	06.00	D:o med nonstopmusik. Hade glidit ner en smula och det hela lät rätt så undermodulerat. Q 3.		MJT

Sid 10

5935	14.7	14.05	Laser Radio med oldies nonstop och id. (Lär väl vara ex Lettlands Radio så ingen ny station /Red).	LWV
6090	10.7	17.30	Radio Luxembourg med oldies typ Beach Boys, CCR och ABBA.	LWV
7490	10.8	20.05	NRK spelade Vikingarna när jag var ute efter WJIE.	LWV
9980	30.6	19.00	Radio Nord , nostalgiprogram med Ronny Forslund via Litauen.	LWV

AFRIKA

3320	25.7	22.10	Radio Sonder Grense drog sin Internetadress.	DOD
4760	24.7	22.10	TWR med franskt religiöst program.	DOD
4950	6.7	20.25	VOA , São Tomé stark som vanligt.	LWV
4976	10.8	20.45	Radio Uganda , en av få afrikaner denna kväll.	LWV
	28.6	19.55	D:o snackade om fotbolls-VM.	DO
4985	6.7	19.00	Christian Voice mycket bra denna kväll, Q 4-.	LWV MJT
5030	24.7	19.15	Radio Bangui med prat på franska och inhemsk mx.	DOD
5050	28.6	20.20	Radio Tanzania med afromx och snx på swahili.	DO
5985	6.7	21.00	RTV Unamsil stark med lång afromusik. (Tur att man har denna i pärm sedan det glada sjuttioalet, nu lär det vara rätt så kört... /Red).	LWV MJT
	25.7	21.20	D:o med politikprat.	DOD
	10.8	19.00	D:o med FF istället för EE som jag hoppats på!	LWV
6137.7	28.6	23.40	Radio UNAMSIL pratade om bl a Kofi Annan.	DO
6250	29.6	23.00	Oid som stängde med nationalsången. Tror att det var Ekvatorialguinea.	DO

ASIEN

1548	11.8	00.40	Radio Sawa via Kuwait idade och gav webbaddress.	LWV
4010	26.7	00.00	Kyrgyz Radio med nyheter om Afghanistan.	DOD
4790	25.7	00.10	Azad Kashmir Radio med nyheter på svårbegriplig engelska.	DOD
5025	28.6	19.50	Radio Tashkent på tyska till Q4.	DO
6130	23.7	16.30	Tibet PBS med sitt EE-px som också kunde höras på 5240, men svagare.	DOD
11720	6.7	18.53	Radio Filipinas bättre än på 15190. Bad om brev och gav adress.	LWV

NORDAMERIKA

590	25.7	01.30	VOCM , St John's, NF pratade om basket i Canada.	DOD
640	27.7	02.00	CBN , St John's, NF pratade om vädret.	DOD
740	27.7	02.15	CHCM , Marystown, NF med countrymx till hyfsade styrkor.	DOD
750	27.7	02.10	CBGY , Bonavista Bay, NF med klassiskt.	DOD
5070	11.8	00.20	WWCR , Nashville, TN som vanligt med religiöst program.	LWV
5085	11.8	00.10	WWRB , Manchester, TN gick lika dåligt som på 6890. Tji rpt denna gång, svarar de förresten? (Inte vet jag! /Red).	LWV
5825	7.7	03.50	WEVN , Birmingham, AL till Q4.	MJT
7580	10.8	23.55	WHRA , Greenbush, ME dundrade in med predikan.	LWV
9370	7.7	05.00	WTJC , Newport, NC hördes bra - Q4.	MJT
11910	10.8	23.00	WWBS , Macon, GA f f g för mig. Gick hyfsat med religiöst program.	LWV
17650	10.8	19.30	WHRA , Greenbush, ME lika stark som 7580.	LWV

CENTRALAMERIKA

1620	23.7	02.20	WHDP , Frederiksted med religiös mx. Få se om de svarar mig denna gång - var väl den ende som inte fick svar i våras.	DOD
3291	29.6	01.50	Guyana Broadcasting Corp. Med telefonprogram.	DO
3310	30.6	00.30	Radio Mosoj Chaski med religiöst.	DO
6458.5	7.7	04.30	AFRTS med sportelände sponsrat av lendingtree.com.	MJT

SYDAMERIKA

1600	25.7	23.20	Rádio Nova de Julho med politik.	DOD
------	------	-------	---	-----

3235	23.7	02.20	Radio Luz y Sonido.	DOD
3290	23.7	02.40	Radio Maria (eller La Voz del Napo... /Red) pratade om Jesus till bra styrkor.	DOD
4389	24.7	02.00	Radio Imperior med tal om pingstkyrka i Mexiko.	DOD
4716	23.7	00.25	Radio Yura med svårreporterad mx men Q 4 i gengäld.	DOD
4755	25.7	23.05	Rádio Educação Rural med reklam för Fiat.	DOD
4765	25.7	23.15	Rádio Rural de Santarem med telefonpx och lite mx.	DOD
	29.6	01.00	D:o med prat om Mexiko och Charles Aznavour.	DO
4775	23.7	00.45	Radio Tarma med fotboll mellan Peru och Argentina.	DOD
	30.6	02.00	D:o med bankreklam och musik.	DO
4790	22.7	00.35	Radio Atlántida , QRM-ad av oid spansktalande.	DOD
4796	23.7	00.10	Radio Mallku med tal om La Paz.	DOD
4826.6	25.7	02.20	Radio Sicuani talade om väderproblem i Peru.	DOD
4885	11.8	02.50	Rádio Clube do Pará en av de få med anständig hörbarhet denna natt.	MJT
	25.7	02.20	Rádio Difusora Acreana med fotboll.	DOD
4925	26.7	01.00	Radio San Miguel med dålig modulation.	DOD
4930	25.7	01.10	Radio Ebenezer Costenca med religiöst.	DOD
4940	22.7	23.55	Radio San Antonio.	DOD
4955	22.7	23.40	Radio Cultura Amauta talade om utbildning.	DOD
4965	26.7	00.25	Rádio Alvorada de Parantins med fotboll och musik.	DOD
4975	24.7	01.10	Rádio Mundial med politikprat	DOD
4980	11.8	02.30	Ecos del Torbes med många id – ett kärt återhörande! Q4-.	MJT
4985	7.7	23.00	Rádio Brasil Central med Q 3+ men så värst mycket mer orkade inte igenom denna natt.	MJT
5025	24.7	00.25	Radio Quillabamba med kulturellt program.	DOD
5035	23.7	01.00	Rádio Aparecida talade om en skola.	DOD
5940	28.6	22.50	Radio Bethel med nonstop-mx avbruten av enstaka id.	DO
5990	22.7	22.40	Rádio Senado med gitarrmusik av Villa Lobos.	DOD
	29.6	23.30	D:o med basket.	DO
6010	25.7	01.05	Rádio Inconfidencia med fotboll.	DOD
	29.6	01.10	Radio Parinacota med religiös musik.	DO
6025	22.7	23.30	Radio Illimani med mx av Julio Iglesias och vädersnack.	DOD
6035	23.7	01.10	La Voz del Guivare med reklam för Banco Nacional.	DOD
6045	24.7	00.00	Radio Santa Rosa med religiöst.	DOD
6135	22.7	00.25	Radio Santa Cruz med härlig balladmusik.	DOD
6155	26.7	01.20	Radio Fides med klassik mx till Q 3.	DOD
	28.6	23.20	Radio Sarandi de Yí med tal om turism. Natten efter bara Fides.	DO
6215	28.6	22.20	Rádio Maranatha pratade om Maranatakyrkan i Brasilien (Högst märkligt... /Red).	DO
6956	24.7	00.50	La Voz de Campesino stängde 01.00 med nationalsången.	DOD
9695	25.7	22.00	Rádio Rio Mar med id innan La Voz de Brasil.	DOD
11765	28.6	22.20	Rádio Tupí med fotboll och religiöst.	DO
11815	25.7	21.00	Rádio Brasil Central med fotboll.	DOD

PIRATER

1636	11.7	20.45	Radio Barones. Denna borde reducera sin effekt till ca en tiondel av den nuvarande. Som det nu är splashar man ner ett stort område. Q4+.	MJT
1645	6.7	21.45	D:o annonserade frekvensbyte till 1636.	LWV
6275	6.7	21.30	Radio Alpha Lima idade.	LWV
6299.6	6.7	22.37	Uranium Radio med gamla Mi Amigo-program. Q 3+.	MJT
7459	7.7	08.20	Radio Likedeeler med Q2 bara. Inga konds, tydligen!	MJT

För att jag skulle klara tre sidor var jag tvungen att stryka ett par utility-loggar dessvärre – dessa stationer får trots allt anses ha lägsta prioriteten här. Signaturen känns väl igen, kanske med undantag för DOD vilket står för Dan Olssons expedition till Daftö.

Lt Östnell alias HR har skrivit en inlämningsuppgift för sin utbildning och DX-Stunden har härmed äran att få presentera detta verk. P.g.a. längden av denna uppsats delas den upp i 2 delar.

Oönskade blandningsprodukter i superheterodynmottagare

Del 2

3.0 Lösningar på problemet med spegelfrekvenser

Eftersom problemet med spegelfrekvenser ofta är sammansatt av flera samverkande faktorer, vilket tidigare avhandlats i denna uppsats, tors jag påstå att det krävs en kombination av ett flertal olika åtgärder för att förbättra mottagaren i detta avseende. Jag har identifierat fyra åtgärder som kan kombineras i syfte att förbättra superheterodynmottagaren, nämligen tillförandet av ett extra blandarsteg (det vill säga konstruktionen av en så kallad dubbel superheterodynmottagare), förbättringar i HF-steget, förbättrad blandare samt tillförandet av god filtrering mellan lokaloscillator och blandare. Förslag på dessa lösningar kommer att redovisas i detta kapitel. Jag vill dock poängtera att lösningarna endast är att betrakta som teoretiska och inte på något sätt gör anspråk att direkt vara applicerbara i en praktisk konstruktion. För att detta skall kunna ske krävs nämligen att ytterligare anpassningar görs i mottagaren.

3.1 Tillförandet av ytterligare ett blandarsteg

Vid första anblicken kan tyckas att det inte skulle vara någon större mening med att tillföra ytterligare ett blandarsteg i mottagaren, dvs att konstruera en dubbel superheterodynmottagare (en sk "dubbelsuper"). De oönskade blandningsprodukterna skapas ju i det blandarsteg som ligger närmast efter ingångssteget (det 1:a) och dessa skulle således följa med som äkta signaler i mellanfrekvensen och vidare in i nästa blandarsteg (det 2:a). Detta är teoretiskt helt riktigt, varför man vid konstruktion av dubbelsuperheterodynmottagare är mycket noggrann vid valet av den mellanfrekvens som skall vara produkten av mottagarens första blandarsteg.

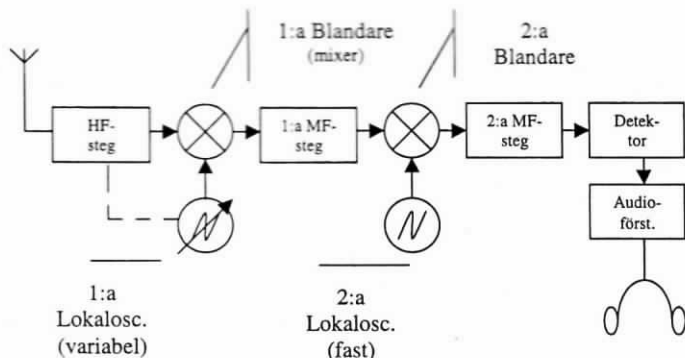

Fig 5, Dubbel superheterodynmottagare, blockschema

Den första mellanfrekvensen väljs på ett sådant sätt att den erhåller ett tillräckligt högt värde (t ex 10,7 MHz) för att eventuella spegelfrekvenser och andra oönskade blandningsprodukter hamnar så långt bort i frekvens att dessa inte kan komma in genom det första bandpassfiltret i HF-steget. Detta bandpassfilter brukar ibland även kallas *preselector*, och det krävs naturligtvis att även denna genomgår vissa förbät-

ringar för att det hela skall fungera. Detta är något som vi återkommer till senare. Låt säga att vi bestämt oss för att konstruera en superheterodynmottagare som skall kunna ta emot frekvenser mellan 14 MHz och 16 MHz, och studera exemplet.

Filterdämpning (dB)

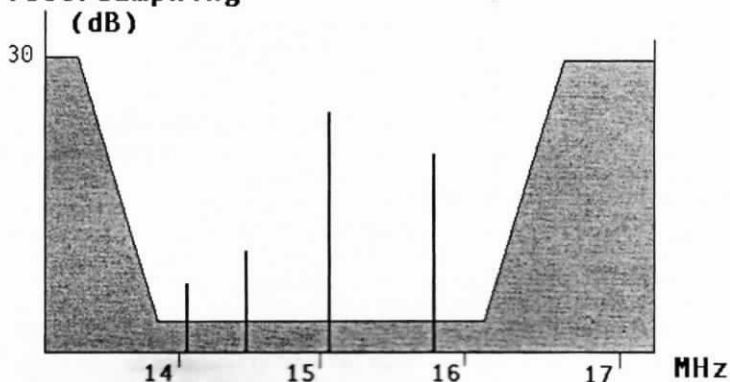

Fig 6. 15 MHz bandpassfilter med 2,3 MHz bandbredd,

Då vi har bestämt oss för en blandare som ger mellanfrekvensen 10,7 MHz, ser vi att den första lokaloscillatorn (VFO:n) kommer att svänga på en frekvens mellan 24,7 MHz och 26,7 MHz då vi lyssnar i frekvensområdet mellan 14,0 och 16 MHz. Detta betyder också att spegelfrekvensen kommer att hamna mellan 35,7 och 37,7 MHz, dvs att bandpassfiltret inte kommer att släppa igenom spegelfrekvensen eftersom dämpningen ligger på 30dB (32ggr) för frekvensområden som ligger över eller under det område som vi redan definierat som det område vi vill lyssna inom. Lokaloscillatorns övertoner kommer inte heller att släppas igenom, eftersom dessa ligger ännu högre i frekvens.

Valet av mellanfrekvensen 10,7 MHz ställer emellertid till ett annat problem för oss, vilket har sin grund i det faktum att en hög mellanfrekvens medför sämre selektivitet (dvs förmågan att särskilja radiosignaler som ligger nära varandra i frekvens) i mellanfrekvensförstärkaren (som sitter i mottagarens MF-steg), och ett lägre värde på mellanfrekvensen förbättrar selektiviteten. Mellanfrekvensen måste ställas i proportion till den frekvens som vi valt att lyssna på och i vårt fall (frekvenser mellan 14,0 och 16,0 MHz) är denna mellanfrekvens alldeles för hög. Hade vi valt att konstruera en mottagare för FM-bandet, dvs för frekvenser mellan 87,5 och 108 MHz, så hade en mellanfrekvens på 10,7 MHz passat alldeles ypperligt. Så är dock inte fallet nu och vi måste i konstruktionsarbetet göra något för att förbättra mottagarens selektivitet. Det är här som vårt 2:a blandarsteg och vårt 2:a MF-steg kommer in i bilden!

När vi i det 1:a blandarsteget producerat mellanfrekvensen 10,7 MHz kommer denna att ledas in i det 1:a MF-steget som består av ett filter och en förstärkare. Jag avser inte att gå in djupare på det 1:a MF-steget, mer än att konstatera att MF-signalen nivå- och impedansmässigt anpassas för att vara "kompatibel" med det 2:a blandarsteget. Här kommer 10,7 MHz-signalen att blandas med en frekvens som vi erhåller från den 2:a lokaloscillatorn, exempelvis 11,155 MHz. Vi kommer då att erhålla en blandningsprodukt som har värdet 455 KHz, vilket i kortvågssammanhang är en mycket vanlig mellanfrekvens. Som en parentes kan nämnas att den 2:a lokaloscillatorn inte är variabel utan fast, eftersom det alltid är 10,7 MHz som skall blandas och blandningsprodukten alltid skall vara 455 MHz. Denna lokaloscillator är kristallstyrd och är uppbyggd kring en 11 MHz-kristall som med hjälp av några andra komponenter justeras till den exakta frekvens som ger 455 KHz som blandningsprodukt.

Efter att vi erhållit den 2:a mellanfrekvensen på 455 KHz, kommer denna att ledas vidare till det 2:a MF-steget där signalbehandling i form av förstärkning och filtrering sker. Vi har således – i alla fall i teorin –

lyckats konstruera en dubbel superheterodynmodtagerare som har såväl god spegelfrekvensdämpning som god selektivitet. I vissa extrema modtagerare väljer man att tillföra ytterligare ett blandarsteg i syfte att er-hålla ännu bättre selektivitet. Vi talar i detta fall om *trippelsuperheterodynmodtagerare*, men eftersom prin-cipen för dessa är densamma som jag nyss redogjort för lämnar vi dessa därhän.

Emellertid räcker inte denna åtgärd för att göra modtageraren riktigt bra ur de hänseenden som utgör grund-en för denna uppsats, utan vi behöver förbättra modtageraren ytterligare.

3.2 Förbättringar i modtagerens HF-steg

Eftersom blandaren i superheterodynmodtageraren i sig själv producerar ett brus, är det önskvärt att signaler-na som kommer in genom antennen förstärks för att inte dränkas i detta brus, dvs modtageraren blir okänslig. Eftersom vi i vårt fall dessutom har två blandarsteg blir detta en nödvändighet. En annan viktig detalj som jag tidigare diskuterat, är det avstämbara filter som utgör modtagerens främsta skydd mot spegelfrekvenser. Ofta konstrueras HF-stegets på ett sådant sätt att filter och förstärkare integreras, dels för att undvika förluster och dels för att även göra HF-förstärkaren avstämd till den frekvens som man lyssnar på. Det är dock av största vikt att man förstärker HF-signalen lagom mycket, så att modtageraren inte drabbas av andra fenomen såsom överstyrning och korsmodulation (vilka jag inte kommer att avhandla i denna uppsats). Kort sagt, räcker det emellertid att HF-signalen förstärks till en nivå som ligger precis över blandarnas egenbrus, vilket i sig kommer att filtreras bort i modtagerens bägge MF-steg. Vi skall dock ha klart för oss att det är blandarnas känslighet som bestämmer vilken förstärkning vi skall ha i HF-stegets. En förbättring som vi kan göra i vårt fall är att förse HF-stegets med inte bara en utan två avstämda filter/förstärkarmodul-er, där den ena modulen har till uppgift att säkerställa ett optimalt signal/brusförhållande och den andra modulen har till uppgift dämpa eventuella spegelfrekvenser och andra oönskade blandningsprodukter som ligger i frekvensspektrat ca 10 MHz över modtagerens avlyssningsfrekvens.

3.3 Blandaren

Vid ett närmare studium av blandaren måste vi ha klart för oss att det inte går att eliminera själva *spegel-frekvensen* genom att göra förändringar i blandaren, eftersom upphovet till spegelfrekvensen är den just den blandningsprodukt som vi behöver, dvs mellanfrekvensen. Däremot kan vi reducera en del av de över-toner som ger upphov till övriga oönskade blandningsprodukter. För att fullständigt eliminera dessa krävs en helt linjär blandare, dvs en perfekt multiplikator. Detta är svårt att åstadkomma och blir dessutom en tämligen kostsam historia. Vad vi däremot kan göra är att välja en blandare som ger oss bästa möjliga lin-järitet till en rimlig kostnad, nämligen en dubbel balanserad blandare.

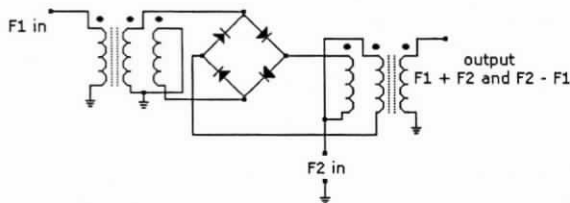

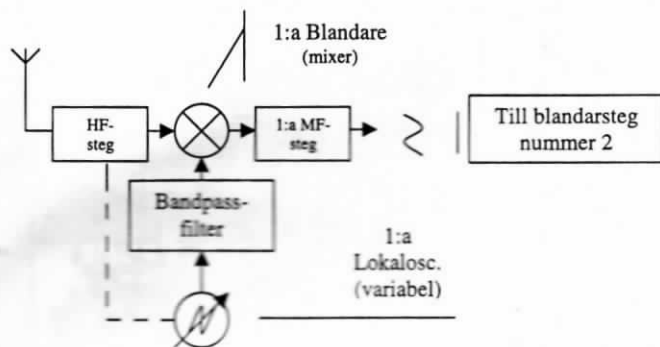
Fig 7, Dubbel balanserad blandare

I figur 7 ses en kopplingskiss för en dubbel balanserad blandare, vars funktion jag inte kommer att beröra djupare. Vi kan emellertid konstatera att blandaren är bestyckad med två ingångar, den ena för frekvensen F1 (avlyssningsfrekvensen) och för frekvensen F2 (från den första lokaloscillatorn). Blandningsprodukter-na kommer att bestå av summan av avlyssningsfrekvensen och lokaloscillatorns frekvens ($F1 + F2$) samt skillnaden mellan de bägge frekvenserna ($F2 - F1$). Blandarens in- och utgångar är bestyckad med baluner (förkortning för uttrycket *balanced-unbalanced*), ett slags impedanstransformatorer. Balunernas uppgift är

att tillsammans med diodbryggan skära bort jämna övertoner från HF-signalen (F1) och LO-signalen (F2) samt att elektriskt sett isolera blandaren från övriga delar i mottagarkonstruktionen.

De största fördelarna med denna typ av blandare är att blandningsförlusten av signalen F1 (alltså den radiosignal som vi vill lyssna på) hålls begränsad, normalt till maximalt 7dB, samt att vi på utgången endast kommer att ha två signaler, nämligen "summan av" och "skillnaden mellan" de bägge insignalerna. I andra blandarkonstruktioner uppträder även F1 och F2 som enskilda signaler på utgången tillsammans med blandningsprodukterna. De största nackdelarna får anses vara att blandaren producerar ett relativt högt egenbrus, vilket ligger i nivå med blandningsförlusten (7dB), samt att det krävs en relativt hög nivå på signalen från lokaloscillatorn (ca 13dB). Dessutom kräver denna typ av blandare en mycket god kontakt med jord för att vi skall erhålla rätt balans och därmed eliminera de oönskade signalerna på utgången, samt att man i konstruktionsarbetet använder sig av dioder som tål hög RF-energi (insignalen F1) vilka i sig är tämligen dyra.

3.3 Filtrering mellan lokaloscillator och blandare

En tänkbar lösning på problemet med de övertoner som produceras i lokaloscillatorn skulle kunna vara att ansluta ett bandpassfilter mellan lokaloscillatorn och blandaren. Då vi lyssnar på frekvenser mellan 14,0 och 16,0 MHz kommer lokaloscillatorn att arbeta på frekvenser mellan 24,7 och 26,7 MHz eftersom vi ju vill ha en 1:a mellanfrekvens som har värdet 10,7 MHz. Det vore då lösbart att konstruera ett bandpassfilter med ett passband på drygt 2 MHz, som justeras för att släppa igenom lokaloscillatorns signal och samtidigt spärra för övertonerna. Dock måste ett sådant filter konstrueras och anslutas på ett sådant sätt att det inte kommer att interferera med oscillatoren, eftersom det då kommer att påverka oscillatorns stabilitet och därmed värdet på dess utsignal. Filtret får heller inte dämpa signalen i passbandet (nyttosignalen) för mycket. Det är normalt sett inte vanligt att förse lokaloscillatorn med ett sådant filter eftersom de flesta blandarsteg idag är konstruerade kring en dubbel balanserad blandare, varför ett bandpassfilter mellan LO och blandare ur ett kostnadseffektivt perspektiv blir överflödigt.

Referenser

- ars Ahlin, Jens Zander, *Principles of Wireless Communications*, Studentlitteratur, Lund (1998)
- the ARRL *Handbook For Radio Amateurs*, American Radio Relay League, Newington CT (1996)
- adio Communications Handbook, Fourth Edition, Radio Society of Great Britain, London (1972)
- illiam I. Orr, *Radio Handbook, Nineteenth Edition*, Editors and Engineers, Indianapolis IN (1972)

Nostalgi 1 - Radio Nord över etern igen

Radio Nord tillhör den svenska radiohistorien och många med mig har minnen från den tid då det begav sig. Själv bodde jag i Västerbotten, ca 5 mil norr om Umeå, då Radio Nord dök upp och skrev in sig i annalerna. Som blott 13-åring försökte jag att ratta in 495 m på den gamla bordsradion, jag tror det var en Telefunken, och ibland lyckades jag höra Radio Nord, trots att antennen bestod av nån tåt med banankontakt i ena änden. Dom 10 kW man sände med från Bon Jour, som var ankrad utanför Utö vid Almagrundet, räckte långt utanför målarean, som var Stockholm-Mälardalen. DX-ing visste jag inte vad det var, men tydligen fanns ett radiointresse innan jag läste om denna hobby i Teknik för Alla några år senare. Så det tjusiga QSL-et från Radio Nord hamnade aldrig i min samling.

(QSL-kortet säger 498 m, 602 kc?)

Radio Nord stängde 30 juni 1962 sedan en ny lag stiftats som gjorde det olagligt för Radio Nord att fortsätta sina popuära sändningar, men Radio Nord dog inte för det. Lasse Karlsson, som var tekniker ombord kom tillbaka med sändningar på kortvåg via piraten Radio Baltica, som enligt uppgift sände från "Rosornas ö" i Östersjön, så det dröjde till 1994 innan jag fick en Radio Nord-verifikation. Även denna station fick stänga, då de svenska myndigheterna lyckades pejlade in sändaren.

Bon Jour, som fick döpas om 1961 då det blev Panamaregistrerat och blev då Magda Maria, blev ett riktigt pirat-skepp. Efter det att Radio Nord tvingats lämna etern kom fartyget att hysa ett flertal off-shore stationer, men då under ännu ett nytt namn, Mi Amigo: Radio Atlanta (1964),

Radio Caroline South (Internationl) (1964-1968), Radio 199 (1972), Radio Caroline (1972-1980), Radio Veronica 1973), Radio Atlantis (1973), Radio Seagull (1973-1974) samt Radio Mi Amigo International (1973-1978). Fartyget vilar nu på botten utanför Englands kust efter att ha förlit under en storm i mars 1980.

Nu har vi ännu en gång fått oss en Radio Nord-sändning att njuta av. Nostalgikern och vinyl-älskaren Ronny Forslund, Ljusdal sände den sista juni, dvs 40-års jubileum av Radio Nord's sista sändning, ett egenproducerat program från Litauen via Satkunai på 9980 kHz med gammal god musik, jinglar, reklam och interjuver med några som var med både framför mikrofonerna och bakom högtalarna då det skrevs radiohistoria. Så nu hoppas jag att få ytterligare ett Radio Nord-QSL i samlingen, men tyvärr finns inte det "riktiga".

Som Lasse "Piraten" Karlsson skriver: "Radio Nord har en förmåga att komma igen och igen och igen....."

Källor: Lasse Karlssons hemsida, The Offshore Radio Guide

/LWV 02-07-04/

P.S. Under årens lopp har Radio Nord till och från sänt lagligt via närradio på Gotland och i Värmland och även via satellit. D.S.

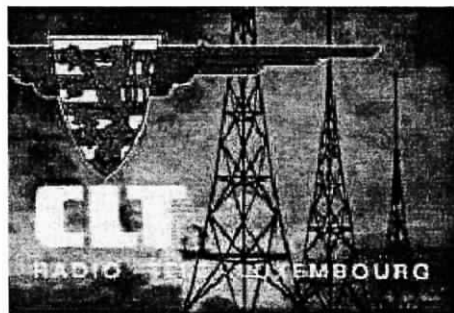
Nostalgi 2 - Radio Luxembourg

Europas musikradio nr1 var för många under lång tid Radio Luxembourg, "The Great 208". Med sina 1300 kW på 1440 kHz så hördes den vida omkring även om det primära målet var UK. Den var så engelsk att många engelsmän trodde att stationen låg någonstans i England. Den inspirerade även många off-shore pirater på 60-talet, bl.a. vår egen Radio Nord, men piraterna bidrog nog också indirekt till Radio Luxembourgs fall.

Radio Luxembourg sände från 1933 till 1992, den första tiden på långvåg och från 1951 på mellanvåg.

För egen del betydde Radio Luxembourg också mycket. Det var den första radiostationen som jag fick QSL ifrån våren -64, även om det var kortvågsfrekvensen 6090 kHz. Junglinster jag hade rapporterat. QSL-kortet är väldigt tjustigt och pryder väl sin plats i QSL-pärmen. Den sista december -94 stängde man 6090 kHz.

Nu återvände man tillfälligt på kortvågen den 10:e juli för en test för BCE (Broadcasting Center Europe), som är ett företag i RTL Group, för att utreda täckningsområdet dagtid inför DRM-tekniken. Man sände sålunda på 6090 kHz med 500 kW från 0600 - 2100 UTC på tyska med programmet "RTL Radio Die grössten Oldies".

17:30 UTC satte jag på radion och gammal god musik spelades, bl.a. The Beach Boys, CCR och ABBA. Hörigheten var hyfsad på min 5 m shortwire, men det var viss interferens från Bayerischer Rf på 6085 kHz. En e-mailrapport gick iväg till koordinatören för BCE i Luxembourg och inom någon timme fanns ett svar med tack för att jag deltagit i testen och information om att ett QSL skulle skickas från RTL.

Inom en vecka kom ett QSL-kort, men det passar sig inte för tryck i DX-Stunden. Inte så att det är oanständigt eller så, det visar 3 antenntaster liksom det första QSL-kortet, men det är mörkt blått, så det hade säkert bara varit slöseri med trycksvärta.

/LWV 02-07-16/

P.S. RTL sänder fortfarande på långvåg 234 kHz (Beidweiler) med franska och mellanvåg 1440 kHz (Marnach) med främst tyska, två stationer/sändare som jag av någon outgrundlig anledning faktiskt ännu inte rapporterat. Något för framtida besök i Österbo. D.S.

VÄRT ATT VETA

Dan Olsson
Kungsgatan 6 C
244 63 Furulund
dodx@telia.com

Hej!

Det första numret efter sommaruppehållet brukar man ju kalla höstnummer fast som vädret är nu är det ju svårt att kalla det höst, snarare sensommarnummer. Himlen är ju lika blå som tröjorna hos MFF och gemensamt för de båda är att de sköt sig bra i sommar även om det ibland har syns till lite orosmoln.

Själv har jag lyssnat en del i sommar mest på FM och kortvåg. På det senast lägret vi hade i Saxtorp kom bara OVE och jag men vi hade det trevligt. Mindre trevligt var det när jag skulle åka och upptäckte att någon huligan hade varit och skadat min bil.

AFGHANISTAN

BBC har skänkt två mellanvågssändare på 400 kW. Den ena ska användas av VOA och R Free Europé/R Liberty och den andra ska användas av R Afghanistan.

Board of Govenors web site, Washington, via BBCM via World of Radio via DXLD i MVE.

AUSTRALIEN

Voice International sänder engelska enligt följande schema: 09.00-15.00 på 13685 och 15.00-17.00 på 11930. N Green via DXLD i CON

AZERBADJAN

R Azerbadjan sänder engelska 17.00-17.30 på 1296 och 6110.

M van Delft via BDXC via DXLD i MVE

BRASILIEN

R Cancao Nova sänder specialprogram varje lördag 22.00-23.00 för utlandslyssnare. Frekvenser som man kan lyssna programmet på är: 1020, 4825, 6105 och 9675. De önskar brev till följande adress: Eduardo de Moura, Cancao Nova Radio, P.O. Box 57, 12630-000 Cachoeira Paulista, São Paulo. De har följande e-postadress: www.cancaonova.com. Deras e-postadresser är: radio@cancaonova.com eller web.english@cancaonova.com.

Eduardo de Moura via Dexplorer i SWN

R Clube Varginha som sänder på 3245 har svarat via Mariela S Gomes. WIK i SWB

BULGARIEN

R Bulgaria sänder sitt engelska program enligt följande schema: 11.00-12.00 på 15700, 19.00-20.00 och 21.00-22.00 på 11900 samt 23.00-00.00 på 11700. Observer via DXLD i CON

BURKINA FASO

V/s på stationen är Tahere Ouedraogo, Chef de Services des Programmes.

W Smith via DXLD i CON

CHILE

Voz Cristiana sänder enligt följande 00.00-14.00 på 15375, 11.00-13.00 på 11935, 12.00-20.00 på 9635, 13.00-14.00 på 21550, 14.00-00.00 på 17680, 21.00-11.00 på 11745 samt 22.00-12.00 på 6070. EDXP via DXLD i CON

COLOMBIA

La Voz de su Conciencia sänder på 6064.54 men vill flytta till 6060. V/s på stationen är Russ Stendel och hans e-postadress är: rms05001@neutel.com.co. De har redan gjort upp QSL-kort och vimplar.

B Jordan via Hard-Core-DX via DXLD i SWB

De är hörda på 6060.2.

R Rodríguez via Conexión Digital via DXLD i SWB

DEMOKRATISKA REPUBLIKEN CONGO

R Lumbumbashi är hörd mellan 15.00 och 21.00 på 7435. Vissa dagar stänger de 19.00 och andra dagar senare. M Vaghjee via HCDX i CON

CYPERN

R Sawa ska börja sända på 981 med 600 kW. Sändaren är belägen på sydöstra Cypern nära Cape Greco. R Sawa har följande websida: www.radiosawa.com.

BBG via BBCM via DXLD i MVE

ECUADOR

R Cosmopolita som hörs på 5900 USB har en ny adress: R Cosmopolita, Morales 1224 y Garcia Moreno, Quito. BM i SWB

FINLAND

R Finland har slutat att sända på engelska, tyska och franska. M Mäkeläinen via HCDX i MVE

FRANKRIKE

R Sud sänder sedan 13 maj åter på 819. S Whitt via MWC i MVE

GRÖNLAND

Kalaallit Nunaata Radioa är tillbaka på kortvåg. De sänder på 3812 med USB 11.30-12.30 och 18.00-20.00 lokal tid. Vilket blir 13.30-14.30 och 20.00-22.00 UTC. S H Nielsen via DXD i CON

IRLAND

TeamTalk 252 ska sluta att sända. Radio Magazine i CON

Galway Bay FM är en ny station som ska börja sända på 1359 med 2 kW. S H Nielsen via MWC i MVE

En ny station i Limerick ska börja att sända på 1386 med 2 kW. S H Nielsen via MWC i MVE

Vad kul med nya irländare på mellanvågen. Man minns ju de ljuva åren i slutet av 80-talet då ett flertal små irländare sände på mellanvågen.

IRAN

VOIRI sänder engelska 19.30-20.27 på 11750. Observer via W Büeschel i CON

KINA

Tibet Peoples Broadcasting som sänder på 6130 är hörd med engelska 16.28-16.38. CB i SWB

De kan också höras på 5240, men svagare än 6130. DO

V/s på stationen är Tse Ring Deky som skriver på engelska. BEFF i SWB

MYANMAR

V/s på R Myanmar är Ko Ko Htway, Director. Deras adress är: Union of Myanmar Ministry of Information, Myanmar Radio & Television, Pyay Road, Yangon. Bifoga 1 IRC. S Kolesov i CON

NEDERLÄNDERNA

Q The Beat på 1224 är inaktiv. De andra mellanvågssändarna ska också lämna mellanvågen

nämligen Radio 10 FM 675 kHz, Buisness Nuews Radio 1395 och NOS 1 på 891 och 1008.

K Ludwig via DXLD i CON

Nu blir det många intressanta frekvenser lediga för oss. Både spanjorer och mellanvågstransatlanter kan bli enklare ex. 1008 och 1010.

OMAN

BBC:s nya sändare ska ligga i A'Seela. De ska sända på 702 kHz med 800 kW med huvudloben 290 till 340 grader dag/natt och på 1413 med 800 kW med huvudloben 320-110 grader dag/natt. MVE

R Oman sänder engelska 14.00-15.00 på 13725 ex 15140. Observer via W Büeschel i CON

PARAGUAY

R America sänder 24 timmar med 5 w. De testar också på 7300 med 100 w. Deras adress är: Casilla de Correo, 2220 Ascuncion. Deras e-postadress är: ramerica@riedet.net.py.

Dom Mur via DXLD i CON

PERU

V/s på R El Sól de Los Andes som sände på 3230 är Ana Ampuero Molina, Adminstradora. RÅ

V/s på R LTC som sänder på 5005 är Eddy Torres Rodríguez, Adminstrador. RÅ

R Santa Rosa är hörd på 5122. De är hörda med close down både 00.00 och 01.00. CON

Stationen ligger i el distrito de Tabaconas, la provincia de San Ignacio, el departamento de Cajamarca. BM i SWB

R Huamarca är hörd 00.40-01.06 på 5384.2. Deras adress är: Jiron 9 de Octubre 110, Huamarca.

R Rodriguez via Conexion Digital via DXLD i CON

R San Miguel, San Miguel Departamento Cajamarca är hörd 23.51-00.20 på 5500,2.

A Slaen via Hard-Core-DX via DXLD i SWB

R Bethel i Arequipa är hörd på 5940.2. P Ormandy via DXLD i CON

Stationens adress är: Av. Union 225. Distrito de Miraflores, Arequipa. V/s på stationen är Josué Ascarruz Pacheco, Movimiento Misionero Mundial. De sänder med 1 kW, men uppger frekvensen till 5950. DO

R Tacna på 9504,9 har svarat via Ing. Alfonso Cáceres Contreras och han är General Manager. Han önskar rapporter på e-postadressen scaceres@viabcp.com. De sänder med en liten och gammal sändare på 200 watt. A Slaen i SWN

QATAR

R Qatar sänder 02.45-21.30 på 17755.
Observer via W Büeschel i CON

SIERRA LEONE

R UNAMSIL på 6137,85 har svarat via Patrick Coker. Hans e-postadress är: bpcrocker@yahoo.com. JE i SWB

SLOVENIEN

R Murski Val som sänder på 94,6 och 648 har följande hemsidaadress: www.p-inf.si och deras e-post-adress är: radio-murski.val@p-inf.si. V/s på stationen är Benjamin Horvat. DO

SPANIEN

COPE/Menorca på 1134 har följande e-postadress: copemao@mixmail.com och deras webadress är: www.telyse.net/cope-menorca/. PUL i EUROLOG

COPE/Leon på 1215 har följande e-postadress: copeleon@copeleon.com och deras webadress är: www.copeleon.com. PUL i EUROLOG

COPE/Badajoz på 1269 har följande e-post-adress: copebadajoz@extremadura.com och deras websida har följande adress: www.extremadura.com/noticias/cope/cope. PUL i EUROLOG

STORBRITANIEN

BBC R Skottland har South West nyheter på 585 för Dumfries och Galloway området från 06.54-07.00, 07.50-08.00, 12.54-13.00 och 16.54-17.00. D Kenny via BDXC i MVE

Sunshine 855 på 855 som sänder ifrån Ludlow har en ny adress: Unit 11, Burway Trading Estate, Bloomfield Road, Ludlow SY8 1EN.
D Kenny via BDXC i MVE

Ritz Music Group har sålt Ritz 1035 till Mean Fiddler Music Group. DXN

Bloomberg Radio har för 10 miljoner pund köpt London News Radios mellanvägsfrekvens som är 1152. D Kenny via BDXC i MVE

WRTH:s redaktion flyttar och får en ny adress. WRTH Publication Limited, P.O. Box 290, Oxford OX2, 7FT, England. Nikolas Hardyman kommer att vara huvudansvarig för boken. DXN

SYDAFRIKA

R Veritas sänder engelska 18.00-18.30 på 3280. Deras adress är: P. O. Box 1233, Rosettenville 2130, Sydafrika V Korinek i SWN

V/s på stationen är Emils Blaser, OP och hans e-postadress är: eblaser@iafrica.com. De uppger också en annan adress än ovanstående. P.O: Box 134, 2110 Monedor, Sydafrika. BEFF i SWB

SW Radio Africa som sänder via Sydafrika på 6165 har svarat via följande e-postadress: richard@swradioafrica.com och deras websida är: www.swradioafrica.com. BEFF i SWB

TAIWAN

R Taipei International sänder engelska 02.00-03.00 på 5950, 9680, 11740, 15320 och 15465, 03.00-04.00 på 5950, 9680, 11875 och 15320, 07.00-08.00 på 5950, 11.00-12.00 på 5850, 7445 och 11985, 12.00-13.00 på 7130 och 9610, 14.00-15.00 på 15265, 16.00-18.00 på 11550, 18.00-19.00 på 3955, samt 22.00-23.00 på 15600. S Kolesov i CON

UNGERN

R Szombathely sänder numera med 25 kW på 1251. MVE

De sänder lokalprogram 05.30-09.00. Deras adress är: Magyar Rádió Részvénytársaság, Regionális és nemzetiségi adások igazgatósága, Szombathelyi regionális szerkessztösek, Köszegi u 2, 9700 Szombathely. V/s på stationen är Robert Tasnadi, Editor.

J Hytönen via DXIF i EUROLOG

Efter en sådan lång adress räcker det nog inte med ett C 4 kuvert att skicka rapporten i.

KÄLLOR TILL DETTA NUMMER ÄR:

CON = Contact, DIS = Distance, DO = Dan Olsson, DXN = DX-News, EUROLOG, FQN = Frekvens Nytt, MVE = Mellanvägs Ekot, RÅ = Roland Åkesson, SWB = Shortwave Bulletin och SWN = Shortwave News

Varma hälsningar ifrån DO

WFÄX "The Barn Radio" ➔ Radio Dellen

DRAK - Delsbo Radioklubb i samarbete med Radio Ljusdal startade WFÄX "The Barn Radio" sommaren 2000 på initiativ av Ronny Forslund, som är eldsjelen bakom Radio Ljusdal, för att göra PR för radio inom ramen för Färlila-veckan, ett årligen återkommande evenemang i juli månad.

Tillstånd från PTS (Post & Telestyrelsen) erhöles för att sända på mellanvåg, 1602 kHz, med max 300 W. Sändaren man använde var en f.d. marin-sändare med 50 W uteffekt och som antenn hade man en halv vågsdipol monterad som ett inverterat V. Direksändningarna skedde från en studio på Thunvalls fäx i Färlila (fäx är hälsingedialekt och betyder uthus eller ladugård) och då man inte direktsände så reläade man Radio Ljusdal. Ett 20-tal rapporter kom in bl.a. från Finland och Tyskland.

Förra året var man åter igång under Färlilaveckan med sändningar på mellanvåg, nu med en vertikalantenn.

I år var man tillbaka igen, men denna gång under namnet Radio Dellen, eftersom man utökad verksamheten och sände från olika aktiviteter runt om i Dellenbygden under 3 veckor. En sändare på ca 65 W användes och antennen var en 18 m stort belägen vid Avasjöns strand.

Redan på DX-Parlamentet i Västerås bestämdes att vi skulle ha en lyssnarträff i juli för att försöka logga denna rara station. BIH, LHU, MJT och undertecknad samlades i lyssnarlyan i Österbo lördagen den 6:e juli. Även NDL hade planerat in denna helg för lyssnarträff i Joristorp (om det berodde på Radio Dellen vet jag inte).

Efter att ha plockat upp utrustningen och startat antennfördelarna så kollade vi 1602 kHz, men inte kunde vi skönja något som skulle kunna vara Radio Dellen. Plötsligt kom ett "kärleksbudskap" i mina hörlurar. Det var Gävles egen kärleksprofet Thomas Di Leva som med sin karaktäristiska röst snurrade på någon stations skivtallrik. Måste vara Radio Dellen tänkte jag, men varken MJT eller BIH hörde något. Jag låg kvar på frekvensen och så kom Ronnys Forslunds omisskännliga stämma in och inledde ett reklamblock, vilket undanröjde alla tvivel om att det var Radio Dellen eller rättare sagt Radio Ljusdal via Radio Dellen. MJT och BIH hörde fortfarande inget! Senare kunde jag urskilja ytterligare två reklamblock innan frekvensen blev helt blockerad av andra stationer.

Helt fantastiskt! Här satt jag som den ende som hade hört Radio Dellen. MJT som var 2:a på senaste SM! Dom övriga 3 (LHU anslöt under kvällen) hårdbevakade 1602 för att kunna höra Radio Dellen, men ett antal stationer blockerade frekvensen. Dom trodde att senare under natten skulle den nog kunna dyka upp. Men det krävdes några timmars sömn innan en station började gå helt rent på frekvensen, men det var bara blandad oannonserad non-stop musik. Inget ID och ingen reklam, men förmodligen Radio Dellen.

Så plötsligt kom ett reklamblock vilket bekräftade att Radio Dellen/Radio Ljusdal gick fram till Västmanland. "Mission accomplished", målet med vår lyssnarträff hade uppnåtts. Hann även med att logga en del annat, bl.a. Christian Voice, Zambia, en ny Australiensisk utility station, VMW och Turku Radio.

Hoppas nu bara att rapporterna verifieras snabbare än för WFÄX, som jag såg att det tog upp till 10 mån för. /LWV 02-07-10/

HAK – Håkan Almroth, ADXC medlem 002

Ett mail inkom till h-red i slutet av juli från vår utpost i Blekinge och det återges härmed nedan (med lite handpåläggning av h-red):

Till AROS DX- CLUB

Hej alla!

Några känner jag, några inte. Jag är nr 002. Min gode vän och arbetskollega Rolf B och jag startade denna klubb 1983, tror jag bestämt /1985 var det/. Det var längesen jag träffade Er. Därför tänkte jag bidra med en alldeles egen artikel om Min syn på BC – SWL (Rundradio på kortvåg).

Till att börja med: TACK GODE GUD ATT KORTVÅG FINNS. Däremot finns det olika sätt att vara SWL. Jag t ex är en mix av DX/HAM/PTP lyssnare, kanske pga min bakgrund i Flygvapnet som Flygtekniker på dåvarande SAAB J35F Draken. Den hade på sin tid ohyggligt intressanta prestanda och radiomöjligheter.

Jag skall nu berätta om ett helt annat sätt att vara SWL. De senaste 10-12 åren har jag fokuserat väldigt mycket på 6 & 7 MHz – banden, pga att man kan få så mycket info och kunskaper om Europa den vägen. Dessutom hör man mycket fin musik som ALDRIG eller sällan hörs i Sverige.

Det man behöver är givetvis en bra mottagare, det är kanske ett problem. Men tycker man att det är värt insatsen ska man definitivt försöka köpa begagnat av trafikmottagartyp, ex.vis Drake, Heathkit, LOWE m fl. Självt har jag turen att ha Lowe Hf225 samt Drake R4A samt en trasig HW101 sändtagare (Heathkit).

Antenn, tja ett stort kärt ämne, men det går alldeles utmärkt med t ex 20-30 m obalanserad longwire av typen installationsmtrl 220 V AC t ex flerledare 0,5 mm (det har jag).

Jag bor i hyreshus i Lyckeby, utanför Karlskrona mot ett skogsområde och har därför lite ogynnsamt läge men, det är bara så. En ordentlig jordledning ÄR ALLTID bra!!

Nåväl, vad är det som hörs på dessa ofta undervärderade band. Jo, det är i stort sett HELA EU-området. Jag har nästan varje dag min mottagare påslagen för att kunna höra tex BBC/WS, London; Deutsche Welle, Köln, Deutschland Radio, Berlin, R. France, Paris; R. Slovakias mfl.

Jag har bifogat några loggningar till tidningen (se tabell nedan). Där kan du läsa ut vad som idag finns att lyssna på.

Det jag fått är: Geografiska kunskaper - Bättre Historiska kunskaper - Större förståelse för politiska händelser - Förstärkta språkkunskaper (bl a Deutsche Welle (DW/DMQ6)) - Objektiv nyhetsbild av aktuella händelser - Personlig kontakt med människor som jobbar på BC-stn.

När hörs de här stn:a då?? Jo, det så bra att de hörs allra bäst på förmiddagar och tidig kväll. Tyvärr ligger det ryska BC - störande sändare vid sidan av någon av "mina" stnr.

Ni som tycker att DX är kul MEN vill ha nåt alternativ till sena nätter och å.... Testa min modell!

Jag lämnar med min email + adress. Ni får väldigt gärna kontakta mig! Jag hoppas DX-P gick bra för Er!

73 de
SWL 002 Håkan Almroth
Calandravägar 16A
371 62 LYCKEBY
tel: 0455-21704, 0455-338684
mail: hakan.alpha-supply@telia.com

QRG	Datum	UTC	Station/Program/QTH	SINPO	Anmärkning
6085	02-02-23	1215	Bayerischer Rf, München	54544	Bäst fm & kväll
6075	02-02-23	1225	Deutsche Welle, Köln, Aktuellt	45544	Går alltid bra
6030	02-02-23	1230	Südfunk 1/SWR, Stuttgart, Radio Mobil	34534	Tyvärr end. morgon + fm
6055	02-02-23	1230	ÖRF/Auslandsdienst	54544	Bra nyhetsprogram
6005	02-02-23	1230	Deutschlandradio	55544	Bästa väderprognos kl 11
6190	02-06-23	0800	R Bremen/Deutschland Radio	55544	Bra samhällspx likt Berlin
7265	02-06-23	0900	Südfunk 1/SWR, Stuttgart, Radio Mobil	44533	Kanonpx
6180	02-06-23	2100	NHK/R Japan Relästen?	54544	EE om VM i fotboll
6055	02-06-26	1830	R Slovakias Intl	45544	Mkt info om Slovakien

DX-PARLAMENTET 2002

Den 31 maj till 2 juni var det dags för årets DX-Parlament. Denna gång hölls det på samma ställe som 1990, dvs på Lövuddens konferenscenter i Västerås. LWV var som väl alla läsare av den här tidningen vet huvudarrangör.

Klockan 12.30 anlände LWV och jag (MJT) till Lövudden för att möblera kansliet som öppnade klockan 14.00 samt sätta upp skyltar. Strax därefter började de första deltagarna komma.

Första programpunkten var ett studiebesök på Radio Västmanland. Det leddes av Torbjörn Lindberg som för övrigt var med på förra parlamentet i Västerås också. Han var lika trevlig nu som då och promenaden genom anläggningarna tog en dryg timme i anspråk. Det är inte enbart radio man sysslar med, utan man har även en inspelningsstudio och en imponerande mixeranläggning. Vi fick en mycket intressant demonstration av denna och kunde konstatera att med moderna teknik kan man manipulera en inspelning väldigt mycket i efterhand.

Därefter var det dags för den officiella inledningen, som hölls av LWV, av Parlamentet. Vid denna tidpunkt hade ytterligare ett antal deltagare tillkommit.

En tesupé ingår av tradition i alla DX-Parlament, så också i detta, och när denna var avklarad började "hearingen" av styrelsen – ett annat stående inslag på Parlamenten.

Första ämnet som togs upp var utgivningen av Eter-Aktuellt. Inte minst förra året var det vissa problem med utgivningen som visade sig som förseningar och långa pressläggningstider. Dessa ska nu vara ur världen och ett nytt schema har lagts upp med tryckeriet, Grafikerna Livréna i Kungälv. Efter att Erik Johansson tillträtt som redaktionssekreterare hoppas vi vidare kunna undvika fadäser som att rätt bidrag inte nått rätt redaktör – onekligen lite pinsamt då det från många håll klagas på dålig bidragstillströmning. Nytt är att dubbelnumren skrotas och ersätts av t ex nr 10 – december-januari.

Rolf Larssons artikel om radiostörningar orsakade av så kallad PLC-teknik (höghastighetsanslutning till Internet via vanliga elkablar) var nästa tema. Detta verkar vara ett verkligt hot mot DX-ingen – Bengt Nilsson spelade upp inspelningar av de störningar som denna teknik genererar och det rör sig om S 9-nivåer på t.ex 60-metersbandet. Det kommer förstås att

omöjliggöra DX-ing och hela området upp till åtminstone 30 MHz drabbas. Nu är PLC en dyr teknik och i stadsområden kommer troligen lösningar som baseras på kabel-TV-nätet användas i stället och PLC förvisas till landsbygden. Detta gör nu saken inte speciellt mycket bättre eftersom störningsnivån i stan redan är oroväckande hög (och den ökar för varje år...) varför många av oss använder DX-QTHn på landsbygden för att kunna höra svaga stationer. Nu riskerar även denna utväg att stängas och så återstår bara alternativet att DXa från en bil eller husvagn mitt ute i skogen. SDXF har protesterat mot dessa oacceptabla störningsnivåer, men hittills har bara ett par lite intetsägande svar kommit. Även SSA är förstås drabbade, så de protesterar de också...

DX-Guiden var nästa tema. Den nuvarande utgåvan är praktiskt taget slut och att trycka upp en reviderad upplaga i 3000 exemplar (det går åt ca 500 per år) skulle kosta ca 19000 kr. Annonserarna lyser tyvärr med sin frånvaro vilket gör att detta inte ryms inom vår ordinarie budget. Enigheten var dock står att DX-Guiden måste finnas kvar, och att pengar till den tas ur SDXF-fonden istället. Klubbarna ska kontaktas för att omöjligt få dem att annonsera för att få ner kostnaden.

Så var det dags att diskutera hur vi hanterar gamla QSL-kort mm då en DX-are avlider – eller rättare sagt hur vi inte hanterar dem. I t.ex. USA och Österrike finns det organisationer som hanterar sådant här, men det saknas alltså i vårt land. Risken är alltså uppenbar att innehållet i QSL-pärmarna hamnar i pappersinsamlingen eller bland soporna. Ett sätt att förbättra situationen vore att trycka upp en dekål med information (adress, e-postadress) om var materialet ska skickas av de efterlevande. Men det gäller ju att få tag på personer som kan ta hand om materialet och lokaler att förvara det i...

Så var det dags att diskutera de nordiska mästerskapen. Efter NDLs lyckade arrangemang förra året har turen i år kommit till norrmännen. Ingenting har dock hörts därifrån och eftersom inte en enda norrman deltog i NorDX förra året kan man på goda grunder misstänka att det inte blir något arrangemang alls. Första steget måste bli att våra danska, finska och norska kolleger kontaktas i ärendet så vi ser vad som kan göras för att denna tradition (för det är ju

vad det är) ska kunna upprätthållas även i framtiden.

Därefter blev det inte så mer mycket diskuterat, åtminstone inte på det mer formella planet, utan verksamheten förflyttades från konferenssalen till ett samlingsrum i en annan byggnad och fortsatte med allmänt DX-snack samt inmundigande av korv, läsk och öl. ♦

Lördagen inleddes (om man bortser från frukosten, förstås) som traditionen bjuder med årsmötet, som denna gång på ett förtjänstfullt sätt leddes av Bengt Dalhammar. Det hela förlöt smidigt och utan kontroverser att tala om. Största nyheten var en proposition som bifölls om att styrelsen minskas. Endast ordföranden, vice ordföranden, kassören, sekreteraren och en ledamot är numera styrelsemedlemmar (om man bortser från två suppleanter). Tanken med detta är dels att minska kostnaden för styrelsemöten, dels att attrahera personer som vill jobba i förbundet men inte sitta i styrelsen.

Efter lunchen var det så dags för stationsrepresentanterna att berätta. Denna gång hade "stammisarna" Sonja Persson (HCJB) och Lars Rooth (Vatikanradion) sällskap av Ronny Forslund som jobbar på detta betydligt mera anspråkslösa Radio Dellen, som bl a kommer att sända på mellanväg 1602 kHz under juli. BIH, LHU, LWV och MJT blev väldigt sugna på att försöka höra denna station i Möklinta, något som också lyckades vilket framgår av Tipsspalten.

Efter kaffet informerade Tor-Henrik Ekblom om EDXC:s årsmöte som denna gång hålls utanför Björneborg (eller Pori som staden heter på finska) den 16-18 augusti. Eftersom det lär dröja tills EDXC-mötet hålls på våra breddgrader igen uppmanade han så många som möjligt att komma.

Parkalompolo hette nästa programpunkt och med tanke på att detta är den i särklass mest kontroversiella frågan inom förbundet uppstod här, inte helt och hållet oväntat, en lång debatt om ansvars- och bemyndigandefrågor samt vad som ska ersättas m m. Punkten drog alltså över tiden men till slut kunde Sigvard Andersson även berätta om byggnaden, protonflöden m m.

Efter detta berättade MNÄ om DRM, alltså digital AM-radio. Om detta är bra eller dåligt för DX-ingen fanns det lite delade uppfattningar om, men helt klart

är att det kommer att dröja innan denna teknik implementeras i någon större utsträckning.

Under hela eftermiddagen hade Carl Gustav Köhler sålt böcker ur DX-köps sortiment. Eftersom priserna på förbundets arrangemang där DX-köp deltar är betydligt lägre än normalt p g a att man slipper portot gick det åt böcker för drygt 2000 kr.

Eftermiddagens sista programpunkt var en tipspromenad till matsalen. Det var verkligen en tipspromenad med betoning på tips – de allra flesta frågor var helt "omöjliga" och att det dessutom fanns fyra svarsalternativ istället för traditionella tre gjorde att det fanns en deltagare (som skall få vara anonym) som lyckades pricka in 0 rätt. Vann gjorde DO med 5 rätt. Vad sägs om frågan om att ange vilken frekvens Västerås har tilldelats på mellanväg eller vilken frekvens Motalas långvägssändare *inte* sänt på?

Efter middagen en oannonserad punkt – Ullmar Qvick läste upp ett egenhändigt författad verk om kärlek till radiostationer som blev mycket uppskattat. Det kan läsas i EA 6. Så var det dags för DX-Vännernas årsmöte som i vanlig ordning var raskt avklarat. Alla personer omvaldes, förutom att MJT och LWV går in som vice revisorer istället för Pär Mattisson och Rolf Lind. Ekonomin är god och "vännerna" kan tänka sig att sponsra sådant som resor till EDXC-mötet i Björneborg och en ny förbundsflagga (om nu inte sommarens tävling "Finn flaggan!" ger resultat...).

Vid den sedvanliga plakettutdelningen efter middagen kan nämnas att LWV tilldelades en silverplakett.

Kvällens sista punkt på programmet var DX-Vännernas auktion som i vanlig ordning leddes av Tor-Henrik Ekblom. En salig blandning pryler med eller utan radioanknytning bytte ägare och behållningen blev knappt 1200 kr.

Dags igen alltså för fria aktiviteter i samma stil som på fredagskvällen.

På söndagsmorgonen hade deltagarantalet tunnats ut och som vanligt var programmet magert. Efter diskussioner hur vi främst ska kunna förbättra Eter-Aktuellt tog det hela slut framför halv elva-rycket.

Jag är kanske i någon mån jävig, men personligen tyckte jag det var ett mycket lyckat Parlament som genomfördes enligt planerna och dessutom begåvades med toppenväder. Det tråkiga var att det bara var 28 deltagare som mest. Frågan är vad man kan göra åt denna trista utveckling – priset kan det knappast bero på eftersom detta sett i fasta priser ändrats mycket lite över åren. **MJT**

DX-PARLAMENTET 2002 (bakom kulisserna)

Det är parlamentsgeneralen som fattat pennan och tänkte ge lite personliga kommentarer om vad som hände "bakom kulisserna". Magnus har ju en presentation av arrangemanget på annan plats i tidningen.

Jag börjar med det jag avslutade Parlamentet med: "JAG ÄR STOLT MEN INTE NÖJD". Stolt över att det hela förlöpte väl, men inte nöjd med att så få hade samlats. Endast 28 anmälda och sedan fick vi ett återbud. Jag saknade faktiskt några av ADXC:s medlemmar i deltagarlistan. Det som kan vara besvärligt och nervöst som arrangör är att man inte anmäler sig i tid. Vid stoppdatum var det 20 anmälda, vilket innebär att ca 30% av deltagarna bestämde sig efter stoppdatum. Skall man då ordna logi, beställa mat och dimensionera lokaler, så kan det bli stressigt på slutet. Som tur var så fungerade samarbetet med Janna på Lövudden bra, så allt löste sig.

När så Parlamentet startade så envisades man i receptionen med att försöka få in en "Jan" i något av rummen på Vandrarhemmet, trots att vi hade klarerat vilka som skulle bo var. Det löste sig senare och någon "Jan" i Vandrarhemmet såg vi inte till.

Förmiddagsfikat på lördagen under Årsmötet hade man gjort någon miss med då jag kollade strax innan den planerade ajouneringen av mötet. Som tur var så var Dragan, Lövuddens vaktmästare, i närheten så han redde ut det hela och alla deltagare fick sitt förmiddagskaffe i tid.

Lördagens eftermiddagsprogram drog ut på tiden, mycket p.g.a. Parkalompolo-diskussionen. och då det var dags för sista programpunkten innan middagen, Tipspromenaden, var vi drygt 1½ timme sena, men programmet hade sådan marginal (av tidigare erfarenhet), att middagen kunde avnjutas på utsatt tid.

Tipspromenaden ja. Det var många djupa pannveck man kunde se längs den korta vägen från konferenslokalen till huvudbyggnaden. Det var nog en av de svårare i DX-Ps historia. Tre personer lyckades pricka in 5 rätt av 10 möjliga och en lyckades med konststycket att missa alla rätta svarsalternativ.

Efter Parlamentet skickade jag ett mail till alla jag hade mail-adress till. Dom flesta svarade prompt med positiva kommentarer och jag har tagit mig friheten att ta en mening från var och en så ni får en uppfattning vad dom tyckte:

- Jag tackar för ett trevligt parlament.
- Jag ber att få tacka för ett utmärkt arrangemang!
- Tack för arrangemangen.
- Tack för ett trevligt arrangemang det var trevligt att träffa alla Dx-are och stationsfolk...
- Tack för en intressant diskussion på fredagskvällen.
- Som sagt - ett mycket trevligt och givande parlament och en eloge för arrangemanget.
- Tack för ett mycket trevligt parlament i Gurk-staden....
- Får även jag tacka för en trevligt parlament med några soliga härliga dagar
- Tack för ett mycket trevligt parlament.
- Tack för ett trevligt ordnat parlament!
- Vill även jag tacka för ett väl genomfört Parlament.
- Tack för ett lyckat dx-parlament.
- Tack för trevlig Parlamentsdag i skön omgivning och fina arrangemang.
- stort tack för senast, det var ett trevligt Dx-Parlament.
- Trevligt Parlament, även om det blev lite komprimerat pga utdragna diskussioner.
- Jag är också nöjd med arrangemanget, allt funkade bra osv.

Som sagt, det var många positiva tillmälen och tillsammans med att jag erhöll SDXFs förtjänstplakett i silver för lång och trogen tjänst eller som det står på plaketten "FÖR FRAMSTÅENDE INSATSER FÖR DX-HOBBYN", så att jag sa att jag inte var nöjd är en sanning med modifieringar.

Tack till MJT, RB och BIH som ställde upp som Parlamentsvärdar. Jag tror inte att det var alltför betungande. Tack även till MNÄ som upplyste oss om Digital Radio.

SÖDERHAVET – DRÖM OCH VERKLIGHET

Ni som tillhör medelåldern inom SDXF kommer säkert ihåg TV-serien "Villervalle i Söderhavet" som visades i mitten på 60-talet. Självt tyckte jag att Söderhavet verkade vara PARADISET och då tänkte man att det är något som man aldrig skulle få uppleva utan bara få nöja sig med att drömma om det. Men ödet ville annorlunda.

I samband med utlandstjänst i Malaysia för ASEA (numera ABB) 1981-84 gjorde vi (jag, min numera exfru och två lintottar på 5 och 3 år) en resa till Franska Polynesien 1982 för att träffa

våra bästa vänner, som vid det tillfället bodde i Brasilien, i stället för att åka till Sverige på semester. Det blev

ungefär lika långt att åka dit som att åka hem. På vägen dit gjorde vi ett kortare uppehåll i Nuomea, Nya Kaledonien, för att akklimatisera oss lite med franskt territorium.

Paradiset, ja. Franska Polynesien består av fem ögrupper med ca 130 öar utspridda över ett område stort som Europa utom den sovjetiska delen, men ytan av öarna är bara ca 4000 km² dvs > 1% av Sveriges yta. Befolkningen uppgår till ca 150.000 varav de flesta är polynesier, ca 77%. I ögruppen Society Islands är huvudön Tahiti och det är väl den man oftast tänk er på när man nämner Söderhavet och det var dit vi ställde kosan. Vi stannade 2 dagar i Papeete, som är huvudstaden i territoriet. Sedan tog vi båten över till grannön Moorea, en resa på ca 1 timma och det var där vi upplevde PARADISET. En underbar natur, sol och bad, toppenväder, fransk matlagning, tamaaraa (tahitisk dans och musik) och Mai Tai ("nationaldrycken") i nästan 2 veckor, vad mera kan man önska sig. Det enda som inte var paradiskt var priserna, m.a.o det kostade en himla många Pacific Franc att vistas där.

Men allt annat uppvägrade det gott och väl, och vi tänkte att detta är något som man förmodligen bara gör en gång i livet och då gjorde det inte så mycket.

Väl hemma i Malaysia så lyckades jag 83-02-18 höra FR3/Tahiti (som man kallades då) och få en verifikation som minne av den fantastiska resan.

POLYNÉSIE FRANÇAISE BP 176 PAPEETE

RADIO TAHITI

FREQUENCES	
746 KHZ	20 Kw
8135 KHZ	4 Kw
8790 KHZ	4 Kw
11825 KHZ	20 Kw
15170 KHZ	20 Kw

Vintern 1987 hörde jag Noumea på 7170 kHz och då kom drömmen om att även få Tahiti verifierad. På en lyssnarträff i Österbo, Möklinta hemma hos BIH 91-02-16 rattade jag in 15170 kHz på morgonkvisten och ljuv musik strömmade in i mina öron nästan på dagen 8 år efter jag hörde Tahiti i Malaysia. Underbar söderhavsmusik blandat med lite reklam och snack på franska. Pulsen steg säkert med 50 % denna tidiga morgontimme. Några dagar senare gick en bandrapport iväg mot varmare breddgrader och efter ca 5 veckor kunde jag öppna ett kuvert avstämplat i Papeete. Ännu en dröm hade gått i uppfyllelse.

Tahiti

POLYNÉSIE FRANÇAISE BP 125 PAPEETE

R.F.O. votre Radio

FREQUENCES	
746 KHZ	20 Kw
8135 KHZ	4 Kw
8790 KHZ	4 Kw
11825 KHZ	20 Kw
15170 KHZ	20 Kw

Radion är ett utmärkt media som får en att drömma sig bort till andra delar av världen. Om du sedan har tur och dina drömmar går i uppfyllelse, så upptäcker du att verkligheten ofta överträffar drömmarna. Så lyssna på radion och dröm dig bort till andra kontinenter. LWV

Denna artikel var tidigare publicerad i EA 6/7-91.

Radio Vacanta – Radio Holidays

I svarta havskustens Pärla, Mamaia, ligger den rumänska turistradiostationen Radio Vacanta eller Radio Holidays som man annonserar på engelska.

När det blev klart i våras att vi skulle åka till Mamaia på semester i 2 veckor och jag upptäckte att det fanns en radiostation på orten, skrev jag genast ett brev dit och berättade lite om mig själv och undrade om jag kunde få göra ett stationsbesök. Midsommarveckan kom och det var dags för avfärd, men inget svar från R Vacanta. Jag tog i alla fall med mig en rapportblankett och tänkte att jag skulle göra ett försök att kontakta dom trots uteblivet svar.

Efter några dagar i Mamaia hade jag fått ihop en rapport med min sons DIXI reseradio av Walkie-talkie-modell och jag var beredd att uppsöka R Vacanta. En dag tidigare hade jag upptäckt att den adress som stod i WRTVH inte stämde, utan dom hade flyttat ett par kilometer till ett större hus.

Stationen var bevakad av en beväpnad polis som tydligen tyckte att jag såg ofarlig ut så jag kom in i byggnaden utan problem, men sedan var det stopp. Ingen tycktes kunna engelska, och min tyska var inte vad den en gång har varit. Efter ett tag dök det i alla fall upp en tjej som pratade hyfsad engelska och jag visade henne min lyssnar-rapport. Hon sa att dom inte hade några QSL-kort att verifiera med, men om jag väntade en stund, så skulle hon hämta något som jag kunde få som minne av besöket. När hon återkom hade hon med sig ett kuvert med några vykort från Bucarest samt en vimpel, rocknål och nyckelring från Radio Bucarest. Hon sa att om jag kunde återkomma om ungefär en halvtimme så skulle jag få träffa någon från den engelska. avdelningen.

Sedan jag intagit en Mamaia-öl på en av de många strandbarerna, återvände jag så till Radio Vacanta där jag mötte en dam, vars namn jag glömt, från den engelska avdelningen. Efter en stunds samtalande kom så ytterligare en från engelska avdelningen, Mr Marian Bistriceau. Han undrade om det var jag som hade skrivit till dom. Brevet hade till slut kommit fram till stationen, men eftersom adressen var fel så hade det blivit eftersänt och inte kommit fram förrän ca en vecka innan jag skulle komma så dom hade inte hunnit svara mig. Han föreslog sedan att jag skulle återkomma om en vecka, så att jag skulle hinna smälta intrycken från min vistelse och då skulle han göra en interjuv, vilket jag gick med på.

Veckan därpå var jag så åter på R Vacanta och efter viss väntan så dök Marian upp och fixade fram en bandspelare och vi satte oss ner i ett rum. Han sa att han tänkte göra interjuven i två delar, en kortare som skulle gå ut via R Vacanta och en längre som skulle sändas över R Bucarests europasändning. Efter interjuven fick jag så tillfälle att ställa några frågor om stationen.

R Vacanta sänder på 1458 kHz och 100,1 MHz, 07.00-12.00 och 15.00-11.00 UTC och är till för turisterna längs den rumänska kusten under perioden maj till september. Man sänder på rumänska, tyska, ryska, franska och engelska och programmen består av nyheter från R Bucarest och lokalt producerade inslag t.ex. interjuver av turister, musik och turisttips. Personalen kommer från R Bucarests Utlandsavdelning.

Några lyssnarrapporter från Sverige kunde Marian inte påminna sig om, däremot fick man ifjol en rapport ifrån Frankfurt och en från Norge med en utmärkt bandinspelning. Båda rapporterna var på FM-sändaren. Jag fick inte ta några kort inne i stationen av t.ex studios men ett kort utifrån kunde dom inte hindra mig från att ta.

Interjuven över R Vacanta sändes två dagar senare och jag och min familj hörde den i lobbyn på hotellet.

Om någon skulle vilja hälsa på R Vacanta så är adressen: R Vacanta, Villa 1, Mamaia. Telefon 31411 eller 31331.

/Semesterrapportör LWV DX-S 17 88-08-31/

WRMI – Radio Miami International

I november förra året hade vi en lyssnarträff i Österbo och strax innan vi plockade ihop utrustningen för att åka hem till Västerås uppnappade jag några svaga signaler på 7385 kHz vid 9-tiden. Det var WRMI, Radio Miami International från Florida som gick in svagt men ostört med Christian Media Network. Jag lyckades uppfatta några programpunkter, specialpris för en radiomottagare och en promotion. En rapport skrevs och skickades iväg med en svarskupong. Efter 8 månader inget svar. Kanske inte så konstigt, tyckte jag, efter att ha kollat QSL-Posten några år tillbaka. Bara ett fåtal svar rapporterade.

En dag i juli var jag och surfade på nätet och på skoj letade jag efter mitt namn via Altavista. Ett antal träffar noterades (inte helt upphetsande eftersom jag kollat tidigare någon gång) men döm om min förvåning när en träff var på Radio Miami Internationals hemsida! Jag klickade på länken och på deras sida "What our listeners say" fanns ett utdrag ur min rapport!

WRMI Radio Miami International

Jasså, tänkte jag, använda mitt namn och rapport på sin hemsida, men inte skicka QSL! Det måste åtgärdas på något sätt, så jag författade ett litet e-mail angående detta och skickade till Jeff White, delägare och en av stationens grundare:

Hello Jeff,

Last year (November) I wrote you a reception report and so far I have not got any QSL, but to my surprise I found an extract of my report on your web page under What our listeners say:

"Vasteras, Sweden (Lennart Weirell) - It's with pleasure that I report reception of your radio station on 7385 kHz on Nov. 3 2001 at 0808 UTC with programming from the Christian Media Network. I'm an electrical engineer, born 1948. My hobbies are radio and stamps."

Now I wonder, is there any hope for me to get a QSL-card from WRMI for this report? 8 months have passed! (1 IRC was enclosed)

Best regards,
Lennart Weirell

Några timmar senare har jag ett svar från Jeff:

Dear Lennart:

Thanks for your message. I am guessing that your report is in a pile of letters that is still awaiting QSLing at our office, as we are more than a bit behind on this process at the moment. But just in case, can you e-mail me your mailing address? That way I can be sure you get a QSL right away.

Thanks for your patience.
Jeff White

Så jag mailade min adress tillbaka och väntade och redan efter en vecka så kom ett QSL från WRMI med brevbäraren, tyvärr inte det snygga kortet nedan, men ett vykort verifierat av Jeff.

Som namnet antyder så ligger WRMI i Miami, FL och man startade 1994. Man säljer billig radiotid (1 US\$/min) till ett flertal organisationer, religiösa, politiska, kulturella och kommersiella. Huvudsakligt målområde är hela Amerika, från Alaska ned till Eldslandet med främst engelska och spanska. Trots detta så kom 23% av deras brevskör från Europa (-99). Man sänder på 7385, 9955 och 15725 kHz med 50 kW.

Jeff White har bl.a. även varit med om att starta Radio Earth och Radio Discovery.

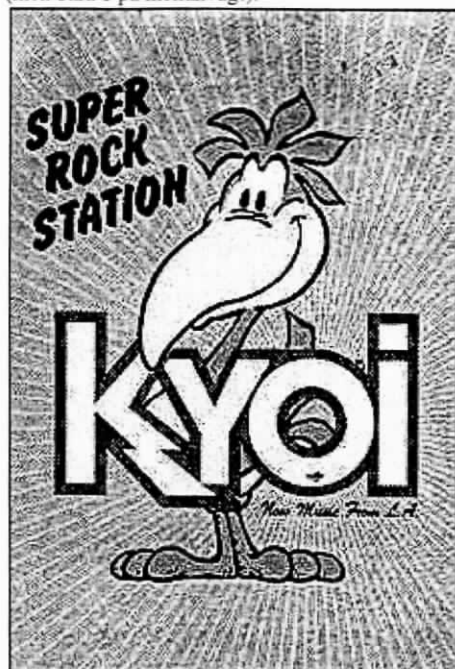
/LWV 02-07-23/

P.S. Det fanns en till svensk på deras sida, Kjell-Ingvar Karlsson, Upplands-Väsby och två övriga europeer. D.S.

Kortvågsstationer i USA

För dom flesta som jagar stationer från USA, så är det mellanvågen som gäller, men det finns många stationer på kortvågen som man kan försöka att logga och få verifierade (till USA räknar jag också amerikanskt territorium i Pacific, eftersom alla regleras av FCC). Flertalet av dessa stationer ägs av religiösa organisationer, vilket gör att många DX-are tycker att det är tråkigt och segt att lyssna på en predikan och försöka få programpunkter för en rapport, men när man väl lyckats få ihop en acceptabel rapport, så är dom flesta bra svarare. Undantag finns dock, både från bra svarare och att stationerna sänder religiösa program.

Själv har jag en hyfsad statistik för kortvågs-amerikaner (om jag får säga det själv). Totalt så har jag drygt 25 kortvågsstationer verifierade (men bara 1 på mellanvåg!).

Jag har gjort en tabell över stationer som funnits sedan jag startade med DX-ing -64 (jag tror den är ganska komplett, men om ni har några ytterligare hör av er), men jag har bl.a inte tagit med dom statliga VOA, R Marti och V o Free Asia.

Call	Location	State	Remarks
<i>AFRTS</i>	New York	NY	
KAJ	Dallas	TX	*)
KCBI	Dallas	TX	
KFBS	Marpi, Saipan		*)
KGEI	Redwood City	CA	nu Kenai Pen
KGEI	Kenai Pen	AK	ex Redwood City
KHBI	Saipan		ex KYOI
KHBN	Palau		*)
KJES	Vado	NM	*)
KNLS	Anchor Point	AK	*)
KSDA	Agat, Guam		*)
KTBN	Salt Lake City	UT	*)
KTWR	Merizo, Guam		*)
KUSW	Salt Lake City	UT	nu KTBN
KVOH	Rancho Simi	CA	*)
KWHR	Naalehu	HI	*)
KYOI	Saipan		se KHBI
WBCQ	Monticello	ME	*)
WCSN	Scotts Corner	ME	se WHRA
WEWN	Birmingham	AL	*)
WGTC	Copper Hill	TN	nu WWRB *)
WHRA	Greenbush	ME	ex WCSN*)
WHRI	Noblesville	IN	*)
WINB	Red Lion	PA	*)
WJCR	Upton	KY	nu WJIE
WJIE	Upton	KY	ex WJCR *)
WMLK	Bethel	PA	*)
WNYW	New York	NY	ex WRUL
WRMI	Miami	FL	*)
WRNO	New Orleans	LA	*)
WRUL	New York	NY	
WSHB	Cypress Creek	SC	*)
WTJC	Newport	NC	*)
WWBS	Macon	GA	*)
WWCR	Nashville	TN	*)
WWFV	Copper Hill	TN	ex WGTC
WWRB	Manchester	TN	ex WWFV
WYFR	Okeechobee	FL	ex WNYW *)

*) upptagna i FCCs sommarschema 2002 (25 st).

Calls i *Italic* har jag verifierade. Sedan har jag en fundering, är KAJ ex KCBI. Era kommentarer är välkomna. Jag har en Excel-fil över stationerna om någon är intresserad. /LWV 02-07-23/

KLIPPT OCH SCANNAT

Renault fick pris för radioreklam

Reklam Renault Sverige har fått pris för sin radioreklam. Spoten "Black Army", av ANR. BBDO och Forsberg & Co. tog hem tredjeplatsen i klassen Lokal Reklam när Svensk Radioreklam och tidningen Resumé delade ut Stora Radioreklampriset 2002. (Spray Bilnytt)

Klippt ur Metro 02-06-07 / LWV

SFB och ORB slås samman

Sender Freies Berlin (SFB) och Ostdeutscher Rundfunk Brandenburg (ORB) kommer att slås samman den 1 Juli 2003. Namnet på den nya stationen kommer att vara Rundfunk Berlin-Brandenburg (RBB).

Sammanslagningen har varit på gång under en längre tid och det första den nye radiochefen kommer att ta itu med är att se över hur många av de 1800 anställda som är övertagliga.

/radionyt.com via Allt om Media 02-06-06/

101,9 - SVENSKA FAVORITER

I början av veckan fick Stockholmsarna ett helt nytt format på frekvensbandet. Metro FM har blivit Metro FM - Svenska Favoriter, skriver RadioRutan. På

Metro FM fokuserar man nu på svensk musik. Allt från Lillbabs till Sahlene. Mycket musik på svenska men även svenska artister som sjunger på engelska. Metro FM sänder på frekvensen 101,9 MHz i Stockholm och startade i våras på Rix FM's gamla frekvens, Rix FM sänder nu på 105,5 MHz i Stockholm.

/radiatorutan.cbj..net via On Air Sweden 02-07-14/

Radio Sawa får ny sändare för Mellanöstern på Cypern

Den amerikanska propagandastationen *Radio*

Sawa, som dygnet runt sänder pop och propaganda på arabiska till ungdomar i mellanöstern tar i augusti i bruk en ny 600 kW starkt mellanvågssändare på Cypern 981 kHz. F.n. sänder Radio Sawa på FM i Amman, Kuwait, Dubai och Abu Dhabi samt på mellanvåg 1260 kHz från Grekland och 1548 kHz från Kuwait.

/Radio-Nyt via Public Access 05-06:02/

Förortsradio i Stockholm upphör att sända

Föreningen som ligger bakom *Radio Östberga* har upphört med sina närradiosändningar på 101,1 MHz efter det att Stockholms stad i våras beslutade avveckla sitt i kommunala sammanhang unika engagemang och sälja den kommunalt ägda studio- och sändarutrustningen. Radio Östberga har i tre år delat frekvens med Radio Sydost (numera Stockholm Närradio) i Hökarängen.

/ Public Access 05-06:02/

Den nya brittiska närradion igång

Försöksverksamheten med Access Radio är nu igång på 15 platser. Här finns bl.a. *Bradford Community Broadcasting*, *Radio Faza* i Nottingham för asiatiska kvinnor, *Northern Visions* i Belfast, *Angel Community Radio* för lyssnare över 60, kristna *Cross Rhythms City Radio* i Stoke-on-Trent, *Takeover Radio* för och av barn 8-14 år i Leicester, *Resonance FM* konstnärlig kanal i regi av *London Musicians' Collective*, *Radio Awaz* för asiatiska lyssnare i Glasgow, *Sound Vision Trust* en multikulturell radio i London och *Community Radio Training* för afrokaribiska lyssnare i Birmingham.

Tre av stationerna *) sänder på AM (mellanvåg) i övrigt FM.

<http://www.dxradioco.uk/accessradio.html>

/ Public Access 05-06:02/

*) Forest of Dean Community Radio 1503, Sound Vision Trust 1503 och Desi Radio 1602 /h-red/

Hallå, hallå, Stockholm-Motala!

Några rader om radions barndom

Numera finns det många radiokanaler att välja mellan. De har ett rikt utbud av program med bland annat nyheter, sjörapporter, kulturnytt, sång- och musikprogram, radioteater, sport, ekonomi, lyrik m m, och inte minst det populära melodikrysset. Så är det nu, men hur var det i radions barndom?

Enligt en ordbok är radioteknik att med hjälp av radiovågor överföra information i form av elektriska signaler. Jag skall inte fördjupa mig i tekniken, utan redovisar enbart några enkla fakta för att radiosändningar över huvud taget kan äga rum.

1904 uppfann engelsmannen J Flemming elekttronröret, vilket var mycket betydelsefullt för radiotekniken. Det förbättrades 1906 av amerikanen Lee de Forest, genom att han lade in ett galler i röret och på så vis erhöll ett förstärkorrör, en triod. 1912 gjorde samme man en annan upptäckt. Genom en form av återkoppling, kunde nu röret arbeta som oscillator. Därmed fanns grundförut-sättningen för att radiosändningar kunde äga i rum. Givetvis behövdes det även många andra komponenter och tillbehör av alla de slag, men det är som sagt onödigt att fördjupa sig i tekniken.

Starten

Det allra första radioprogrammet sändes 1920 från en radiostation i Pittsburg, USA. Några år senare hade den nya innovationen kommit till Sverige. Den Svenska rundradion sände således sitt första program 1923. I början tog man det lugnt och nöjde sig med att sända några timmar per dag, utom på sommaren, då man nöjde sig med radiosändningar några dagar i veckan.

Trots sändningar varje dag under hösten 1923 fick man inte det gensvar från allmänheten, som man förväntat sig. Endast 1100 familjer hade löst licens for innehav av radiomottagare. Det var en besvikelse.

Sänkt licensavgift

Då kom regeringen med ett genialt förslag. För att få fart på radiolyssnandet, sänkte man licensavgiften till 3:50 per år. Sänkningen gav resultat. Bättre resultat än vad man någonsin kunnat ana. Licensökningarna strömmade in till Telegrafverk-

et, som skötte den detaljen. I början av april 1924 hade antalet licenser ökat till 25 000! och i början av maj till 30 000. Ökningen under resten av året var inte fullt så stor, men under slutet av 1924 var det ändå närmare 40 000 familjer som ville lyssna på rundradions utsändningar.

1924 års riksdag beslutade att nya sändningsstationer skulle byggas i Stockholm, Göteborg, Malmö, Sundsvall och Boden. Allt såg ljust ut.

Att ansökningarna om radiolicens avstannade något under de två sista kvartalen 1924 hade två skäl. Dels att marknaden började bli mättad, dels att byggandet av de nya sändningsstationerna inte ens kommit igång vid årsskiftet 1924-25.

Koncession

Från 1 januari 1925 hade Radiotjänst fått en två-årig så kallad koncession. (Tillstånd av myndighet att bedriva viss verksamhet. I det här fallet radiosändningar.)

Radiotjänst, som var konkurrent till en stor industrikoncern, som länge varit spekulant på koncessionen, hade bildats av ett stort antal svenska tidningar från hela landet. Inklusivt Svenska Tidningsutgivarföreningen och Tidningarnas Telegrambyrå.

Efter ingående förhandlingar erhöll Radiotjänst telegrafstyrelsens förord, men regeringen fäste vid koncessionens beviljande i oktober det villkoret, att den förut nämnda industrikoncernen skulle få intressera sig i företaget med en tredjedel av aktiekapitalet. Regeringen fastställde samtidigt licensavgiften till 12 kronor. En rejäl höjning, när man väl lyckats få folk att ansöka om licens for radiomottagare.

1 200 timmar

Man bestämde att Telegrafstyrelsen skulle er-hålla hälften av licensavgiften för förräntning och amortering, samt drift och underhåll av sändarstationerna, och Radiotjänst hälften för bekostnad av programmen. Dessa skulle enligt koncessionsvillkoren arrangeras årligen under 1 200 timmar, varje dag under större delen av året, och några dagar i veckan under sommarmånaderna.

Från början var det meningen att de flesta programmen skulle sändas per trådlinje från Stockholm till de övriga stationerna och därifrån rund-

radieras. Medan lokalstationerna endast skulle arrangera egna program två till fyra gånger i veckan.

Innan de nya stationerna blev färdiga skulle sändningar ske från provisoriska stationer i Stockholm, Göteborg och Malmö.

Radiotjänst utsåg till verkställande direktör, chefen för Tidningarnas Telegrambyrå, Gustaf Reutersvärd, och till programchef, Nils Holmberg.

1924

Under hela 1924 hölls verksamheten igång med provisoriska sändningar. Från Stockholm vid Telegrafverkets station, från Göteborg i Nya varvets station, som ägdes av Svenska Radiobolaget, samt från Bodens "gamla" station, som sköttes av Radioklubben.

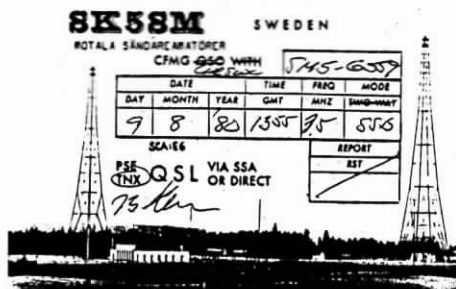
Telegrafverkets stockholmsstation hade utsändningar fem dagar i veckan under våren och i november och december hade man utökad till sändningar varje dag. Dessa sändningar arrangerades och bekostades av privata firmor, främst Svenska Dagbladet, som bland annat fick mycket beröm för sina språkkurser. Telegrafverket själva bidrog med rundradiering av operaföreställningar och konserter från Stockholms Konstförening under hela våren.

Radioindustrin och radiohandeln hade under våren 1924 en så kallad högkonjunktur och försäljningen av radioapparater var mycket livaktig.

Under slutet av 1924 var storstationen i Grimeton klar och kunde tas i bruk. Den var avsedd för transatlantisk trafik, så Telegrafverket visade att man var på alerten och blickade framåt. Alla som lyssnade på radio under 30- och 40-talet minns säkert Sven Jerrings röst, när han inledde programmen: "Hallå, hallå, Stockholm-Motala!" Hur länge den inledningen fanns kvar vet jag inte, men det kanske är någon av läsarna som kan svara på den frågan?

Sören Björkman

Ovanstående artikel från Kvällsstunden 01-05-11

QSL-kort från Motala Sändareamatörer, SK58M som visar långvägsmasterna och sändarbyggnaden.

Första tv-sändningen via satellit jubilerar

11 juli firades 40-årsjubileet av den första satellitöverföringen av tv över Atlanten. Signalen skickades upp från Andover i delstaten Maine på amerikanska östkusten via satelliten Telstar 1 till

Plumeur-Bodou i Frankrike och Goonhilly i England. Första bilden visade en fladdrande amerikansk flagga (förstås) framför markstationen med sin jättelika parabol. Samma dag gjordes det första fjärrsamtalet via satellit. Vicepresident Lyndon B. Johnson talade med Fred Kappel, ordförande i AT&T. President Kennedy sade att det framgångsrika projektet var ett *outstanding example of the way in which government and business can*

cooperate in a most important field of human endeavor. The achievement of the communications satellite while only a prelude already throws open to us the vision of an era of international communications. - Så rätt han fick; Det finns idag 260 aktiva kommunikationssatelliter i rymden kring jorden. Telstar 1 kunde överföra en tv-kanal dock endast tre block per dygn å 40 minuter samt 500 samtidiga telefonsamtal. Idag överför en kommunikationssatellit 500 tv-kanaler och tusentals telefon- och datakanaler. Telstar 1 var uppe endast nio månader, men markstationen i Andover är fortfarande i drift.

/Public Access 5-6:02, illosar h-red/